

Leto XXXIII

Št. 1

Murska Sobota,

6. januarja 1981

CENA 4 DIN

VESTNIK

Rezervirano za urednika

Pa je spet leto naokoli in pred vami je prva številka Vestnika v novem letu. Čeprav je to prva številka, pravzaprav ne začnemo znova, pač pa le nadaljujemo že začeto delo. Pred nami so pomembne in odgovorne naloge, ki jih bomo lahko razreševali le s skupnimi močmi. Sicer pa nam leto, ki je pred nami, prinaša tudi negotovosti. Res je sicer, da naj bi dobilo informiranje vse pomembnejše mesto v naši družbi, toda mar je dovolj moralna podpora, če ob tem ne razrešimo tudi našega materialnega položaja. Morda pa bomo ob tem le uspeli najti skupni jezik!

GRETA KARDOS — košarkarica Pomurja — in **STEFAN VARGA** — kajakač BD Mura iz Kroga — športnika Pomurja 1980. Kardoševa je kot državna mladinska reprezentantka sodelovala na mednarodnem turnirju v Bolgariji in na balkanskem prvenstvu v Romuniji. Varga pa je bil zmagovalce evropskega mladinskega pokala in kot tekmovalce državne članske reprezentance sodeloval na generalni za svetovno prvenstvo v Angliji.

Foto: A. A.

Koristni razgovori z zdomci

Tudi letos je SZDL organizirala letošnje razgovore z našimi delavci, ki so na začasnem delu v tujini. Letošnji razgovori so bili bolj obiskani kot prejšnja leta, pa tudi razprave so bile izredno živahne. Povsod so našim delavcem, ki so na začasnem delu v tujini, izrekli dobrodošlico, hkrati pa tudi pripravili krajše kulturne programe.

V soboški občini so bili organizirani razgovori v Murski Soboti, Gornjih Petrovcih in Rogašovcih. V M. Soboti so jih podrobneje seznanili o razvoju v naslednjih letih, s posebnim poudarkom na letu 1981, kjer predvidevajo, da bo zaposlovanje raslo po stopnji 2,5 odstotka, kar pomeni okrog 500 novih zaposlitev, naravni prirastek pa znaša 800. Zato bodo zaposlitve nekoliko manjše kot v preteklem letu, kar je odraz splošnih družbenih tokov. Znatno več zaposlitev naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, pa obstaja v storitvenih dejavnostih in drobnem gospodarstvu, čemur posvečajo v soboški občini vse več pozornosti. V zvezi s tem je bilo postavljenih veliko vprašanj, kakor tudi glede delovne dobe, uveljavljanja pokojnine, priznavanja izobrazbe in carinskih predpisov. V Rogašovcih, kjer se je razgovora udeležilo okrog 150

Aktualna tema

delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, v glavnem v Avstriji in Nemčiji, je bilo največ razprave o carinskih predpisih, minulem delu, priznavanju kvalifikacij, pridobljenih za stroji, o razvoju telefonije v krajevni skupnosti Rogašovci in o urejanju cest. V Gornjih Petrovcih so se udeleženci razgovora največ zanimali za priznavanje delovne dobe v tujini, o možnostih zaposlitve doma, o carinskih predpisih, o razvoju krajevne skupnosti in telefonije.

V lendavski občini so letos organizirali razgovore z delavci na začasnem delu v tujini nekoliko drugače kot prejšnja leta. Razgovore so pripravile krajevne konference SZDL skupaj z osnovnimi šolami na roditeljskih sestankih, občinska konferenca SZDL pa je organizirala posvetovanje za vse tiste zdomce, ki jih zanima razvoj občine in zaposlitve doma. Na razgovoru v Lendavi so se udeleženci zlasti zanimali za carinske predpise glede uvoza kmetijskih strojev kakor tudi o možnostih razvoja kmetijstva v občini. Veliko razprave je bilo tudi okrog vrnitve in zaposlitve doma, o pokojninski dobi in možnostih obrtne dejavnosti. Kot posebno zanimivost velja omeniti, da so naši delavci na začasnem delu v tujini izrazili željo po sovlaganju v industrijske objekte, da bi si tako zagotovili delovna mesta. V zadnjem času prihaja ta pobuda zlasti iz KS Kobilje. Na razgovorih v osnovnih šolah so se zdomci tudi seznanili z vprašanjem vzgoje in izobraževanja.

V radgonski občini so bili organizirani razgovori z našimi delavci na začasnem delu v tujini v Gornji Radgoni, Radencih, Vidmu ob Ščavnici, Apačah in Negovi. Kljub ne najboljši udeležbi so bili razgovori uspešni, naši delavci pa so tudi zastavili več vprašanj in odprli nekaj zanimivih dilem. V G. Radgoni so se dodobra seznanili z dejavnostjo obrtne zadruge 14. oktober, ki se čedalje bolj uveljavlja v širšem prostoru. Sicer pa so se udeleženci razgovora zlasti zanimali za ugodnosti pri uvozu strojev in sestavnih delov, kjer jim ne gre v račun, da znaša limit za carinske dajatve le 300.000 dinarjev in sega vse do 800.000 dinarjev, kar je odločno prenizko. Predlagali so, da bi bilo dobro predlagati preko republiške gospodarske zbornice povišanje limita za carinske dajatve. Precej nejasnosti je bilo tudi pri dobavi rabljenih strojev, zlasti za kmetijstvo.

V ljutomerski občini je bil razgovor z našimi delavci na začasnem delu v tujini v Ljutomeru, kjer so jih predstavniki občine najprej seznanili o razvoju in možnostih zaposlovanja doma. Sicer pa so se naši delavci zlasti zanimali za starostno zavarovanje, o možnostih obrtne dejavnosti, kjer so nekatere deficitarne v ljutomerski občini. Posebej so opozorili na zaposlovanje v kmetijstvu, kjer so lepe perspektive v naslednjih letih. Zanimali pa so se tudi o carinskih predpisih in še nekaterih drugih vprašanjih.

LENDAVA

PRED POPISOM PREBIVALSTVA

Marca letos se bo v lendavski občini začel popis prebivalstva. Občinska skupščina je že imenovala komisijo, ki bo vodila to pomembno akcijo, v kateri mora pomagati tudi sieherni občan lendavske občine. Zakaj? Popisati bo potrebno okoli 7000 gospodinstev na 100 vpisnih sektorjih, to pa ni enostavna in ne lahka naloga, če ne bomo tudi sami pomagali. Tudi pri tem se velja obnašati stabilizacijsko, saj vsak prihranjeni dragoceni čas velja tudi lepe denarje. Lendavska občina bo seveda ob tej akciji spet posebnost, saj velja pripraviti tudi dvojezične popisnice. V akcijo se bo seveda vključila socialistična zveza delovnih ljudi, ki bo preko svojih krajevnih konferenc veliko pripomogla k dobri izvedbi naloge. Se enkrat pa velja: naša pomoč bo dragocena, zato pomagajmo!

Jani D.

LJUTOMER

OBRTNO ZDRUŽENJE LJUTOMER

Obrtno združenje Ljutomer je na področju samostojnega osebnega dela v Ljutomeru in občini opravilo pomembno vrsto nalog. Aktivno se je vključevalo v razprave vseh dokumentov s področja obrti. Glede na dejstvo, da leto 1981 pomeni pričetek novega srednjeročnega obdobja, je bilo na področju planiranja nemenjeno največ pozornosti razvoju obrtne dejavnosti. Pri vključevanju obrtnega združenja na področju planiranja velja omeniti aktivno sodelovanje večjega števila samostojnih obrtnikov, ki so pripravili razvojne programe svojih obrtnih dejavnosti in s tem prispevali podatke, ki so bistvenega pomena za nadaljni razvoj obrti v občini. Poleg opravljenih nalog, katere narekuje statut združenja, obenem pa zahteva tudi zveza v Ljubljani, ne gre pozabiti tudi aktivnosti na področju kulturnih, športnih in družbenih manifestacij.

D. L.

MURSKA SOBOTA

PRIZNANJA OK ZSMS

Ob zaključku siehernega koledarskega leta z določenimi priznanji in nagradami dajemo vsaj skromen prispevek vsem tistim, ki so se izkazali pri svojem delovanju. Tako je tudi v okviru mladinske organizacije, ki se lahko tokrat pohvali z vrsto visokih priznanj. Najvišje med njimi je prav gotovo plaketa »Veljko Vlahovič«, ki jo je predsedstvo zvezne konference Zveze socialistične mladine Jugoslavije podelilo tudi mladinski delovni brigadi »17. oktober« iz Murske Sobotice, ki se je še posebej izkazala na zvezni mladinski delovni akciji »Suha krajina 79.« Omenjena brigada je prejela tudi priznanje republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije za najboljše rezultate na MDA »Kobansko 80«. OK ZSMS pa je dobila »malo plaketo JLA« za zgledno sodelovanje s pripadniki JLA.

M. J.

GORNJA RADGONA

ZZADNJE SKUPŠČINE

V ponedeljek, 29. decembra, so se še zadnjič v letu 1980 sestali delegati vseh treh zborov občinske skupščine v Gornji Radgoni. Obravnavali in sprejeli so odloke o višini prispevnih stopenj za posamezne samoupravne interesne skupnosti, informacijo o zgubarjih po devetmesečnem poslovanju in poročilo o kršitvah družbenega dogovora o delitvi in oblikovanju sredstev za osebne dohode in skupno porabo.

Poglaviti razlog za sprejem omenjenih odlokov je dejstvo, da samoupravnih sporazumov za finansiranje samoupravnih interesnih skupnosti za leto 1981 niso podpisali oziroma sprejeli obrtniki in tisti delavci, ki so pri njih zaposleni. Devetmesečno poslovanje so — kot je že znano — sklenile tri temeljne organizacije združenega dela, navedeni družbeni dogovor pa kršile prav tako tri.

bž

NAKUPOVALNA MRZLICA — Kljub temu, da smo čez leto večkrat čutili posledice množičnega nakupovanja (na primer pralnih praškov, kave, sladkorja) — zaradi tega potrošništva je bilo ludo pomanjkanje — se je stanje ponovilo tudi pred novim letom, ko so bile trgovine še posebej polne, ljudje so množično nakupovali, tokrat predvsem živila, pa tako ne preseneča, da so tu in tam kaj hitro pošla. Enako se je zgodilo z nekaterimi drugimi vrstami blaga, na primer s televizijskimi sprejemniki in raznimi gospodinjstvenimi aparati. No, trgovci bodo vse to skušali čimprej nadoknaditi in tako bo, upajmo, ponudba spet nekoliko večja od povpraševanja.

S. S.

Foto: A. Abraham.

„... je neki škof, ki se angažira za socializem“

DR. VEKOSLAV GRMIČ, DVANAJST LET POMOŽNI MARIBORSKI ŠKOF, DVE LETI IN POL PA JE TUDI SAMOSTOJNO VODIL MARIBORSKO ŠKOFIJO, S FORMALNIM DEKRETOM VATIKANA NI BIL IMENOVAN ZA MARIBORSKEGA ŠKOFA. JAVNOST JE BILA PRESENEČENA. ZAGREBSKI "START" JE GRMIČA ZAPROŠIL ZA POGOVOR, KI GA POSREDUJEMO V NEKOLIKO SKRAJŠANI OBLIKI.

... zakaj so vas obšli, ko bi bilo normalno, da bi izpraznjeno mesto škofa pripadlo njegovemu pomočniku?

GRMIČ: O tem lahko ugibam, čeprav lahko o nekaterih stvareh govorim z gotovostjo. Nedvomno je pri tem igrala glavno vlogo emigracija, politični emigranti, ki so po drugi vojni zapustili Jugoslavijo zaradi belogardizma. Ti ne morejo trpeti, da sem po svojem prepričanju, političnem prepričanju, socialist, česar nisem nikoli prikrival. Odločitev za socializem in za socialistične vrednote, torej tudi za socialistično ureditev Jugoslavije, izvira iz mojega verskega prepričanja. To kajpada ni všeč političnim emigrantom, ki še vedno goje upe, da se bodo njihovi časi vrnil, kar so seveda samo prazne želje. Tudi pri nas so nekateri krogi, sicer maloštevilni, ki so — bodisi iz lastnega karizma ali pa zato, ker se z mojimi stališči ne strinjajo — delali zoper to, da bi mi pripadlo mesto škofa. Najpomembnejši pa je bil vendarle neki novi odnos Cerkve do socializma. Kaže, da se s svojimi pogledi ne vklapljam v ta nova gledišča Cerkve, ki so povsem drugačna od tistih, kakršna sta zastopala papež Janez XXIII. in papež Pavel VI.; ta dva sta imela pozitiven odnos do socializma in sta celo v svojih okrožnicah dopuščala možnost, da se z namenom, da bi spremenili družbeno ureditev, uporabi tudi sila.

Omenili ste politično emigracijo. Ali je njen vpliv v Vatikanu tako močan?

GRMIČ: Da, emigranti imajo zelo velik vpliv. Od tod so uperjeni napadi name, ki se v najnovejšem času spet pojavljajo v nemških in francoskih časopisih. Tako je na primer francoski "Le Monde", ko je nedavno pisal o položaju Cerkve v Jugoslaviji, napisal, da je v Mariboru neki škof, ki se pozitivno angažira za socializem, ki poskuša tako usmerjati tudi vernike in ki si prizadeva za čim plodnejši dialog med Cerkvijo in družbo. Potlej pristavlja nesmisel, da je tega škofa, to se pravi mene, poslala v bogoslovje Komunistična partija, da bi delal zanjo.

Ali so ta vaša stališča zares tako nenavadna in izjemna?

GRMIČ: Če govorimo o usmeritvi — potem nisem sam. Tu je skoraj cela skupina, ki je angažirana podobno kakor jaz. Izdajamo revijo "Znamenje". Dobro se razumemo z naprednimi teologi v Hrvaški, imamo dobre odnose z naprednimi teologi v svetu. Ko se je zgodilo, da je bil za mariborskega škofa izbran drug, sem dobil nešteto pisem od duhovnikov, od katerih tega ne bi niti najmanj pričakoval in ki se mi zahvaljujejo za delo ter se nadejajo, da bom še naprej vztrajal, da bom z njimi.

Ali se vam ne zdi, da zadnja leta koncilski duh polagoma pojenja?

GRMIČ: Nedvomno je koncilski duh začel pešati. Po Koncilu je sprva nastalo zelo močno vrenje, kar je normalno. Toda nekateri so se zbal, da bo šlo to predaleč, ker niso vedeli, da se bodo s časom, ko bo prva zagnanost minila, stvari normalizirale. Mislim, da se je teh gibanj zbal že papež Pavel, ki je začel delati, da bi upočasnili pokoncilski proces, drugi pa si po vsej sili prizadevajo ustaviti ta razvoj. Papež Janez Pavel II. prihaja iz Poljske; iz nekkih odnosov...

Ali to, da prihaja iz Poljske, pomeni kaj posebnega?

GRMIČ: Da, to je nekaj posebnega. Poljska je bila skozi svojo zgodovino ogrožena, zmeraj so jo

delili, in tam sta se Cerkev in nacionalizem najtesneje povezala. V drugi svetovni vojni se je povezanost med Cerkvijo in nacionalizmom ponovila. Na Poljskem ni bilo belogardizma, ni bilo nobenega gibanja, ki bi se bojevalo na strani Nemcev. Po drugi strani Poljska po vojni ustvarja socializem, vendar drugačnega od našega. Toda tako kot papež pozna samo poljsko Cerkev, tako pozna tudi samo poljski socializem; drugega izkustva nima.

S to pomanjkljivo informiranostjo, da ne rečemo nepoznavanjem, pojasnjujete papeževa stališča?

GRMIČ: Da, s tem poskušam pojasniti njegovo ravnanje.

Kako danes presojate gibanje v naši Cerkvi?

GRMIČ: Gibanja v naši Cerkvi so močno odvisna od cerkvenih gibanj v svetu. Tudi pri nas se poleg nekaterih naprednih gibanj čedalje bolj pojavljajo tudi neke zelo konservativne, celo zelo reakcionarne struje, nasprotne tako Koncilu kot koncilski misli. Še zlasti pa nasprotujejo nekaterim socialistično usmerjenim gibanjem v krščanstvu. V najnovejšem času so se začela pojavljati — dokaj izrazito tudi neka prizadevanja, da bi Cerkvi povrnilo položaj, kakršnega je imela nekoč v Jugoslaviji, to pa torej pomeni tudi v šoli, v vzgoji, v sredstvih obveščanja: na radiu, televiziji.

Ali je to vpliv poljskih dogodkov?

GRMIČ: Da, čeprav mislim, da bi morali cerkveni ljudje vedeti, da je bila Poljska zmeraj nekaj čisto posebnega...

Naša Cerkev ne more zdaj začeti kar na lepem ravnati tako kakor Cerkev na Poljskem, ko pa nikoli prej ni tako ravnala. S svojim ravnanjem v preteklosti se je sama oropala takšne možnosti.

GRMIČ: Da, tega ni mogoče pozabiti. Imeli smo, žalibog, opravka v Sloveniji z belogardisti, v Hrvaški z ustaši. Tega na Poljskem ni bilo.

V eni izmed vaših knjig trdite, da je klerikalizem volk v ovčji podobi...

GRMIČ: Klerikalizem se pri nas ne očituje tako, kot se je očitoval nekoč, ker kratko in malo nima več možnosti za to. Se vedno pa je navzoč in, kadarkoli je mogoče, vzdigne glavo. Za to jim gre, da bi bila Cerkev v javnem življenju navzoča, kakor je bila nekoč, in da bi odločala o vsem, kakor je odločala nekoč. Ne seže jim v zavest, da sekularizirana (iz cerkvene v posvetno preobrazena) družba tega ne bo nikoli dopustila, ker živimo v sekularizirani državi. Pravzaprav pa bi si Cerkev morala prizadevati za to, da bi naša družba zares postala sekularizirana, da ne bi bila ne verska ne protiverska, ampak socialistična, angažirana. To pomeni socialistično angažirano šolo, socialistično angažirano vzgojo: ne za vero ne proti njej.

Kaj menite o sodbi, da je neugodno izkustvo s Cerkvijo med vojno pri nas povzročilo nekaj časa dokaj močan, negativen odnos do religije nasploh?

GRMIČ: Pretežno negativno razmerje med Cerkvijo in našo socialistično družbo, kakršno je vladalo po vojni, je posledica ravnanja cerkvenega vodstva pred drugo in med drugo svetovno vojno, med NOB, pa nezaupanje, celo odklanjanja, ki ga je cerkveno vodstvo po vojni kazalo nasproti novi Jugoslaviji in njeni socialistični družbeni ureditvi. Zato je razumljivo,

da so nastajale velike napetosti: tako kot nekaj časa ni popuščal antisocializem cerkvenih krogov, tako na drugi strani ni popuščal niti odpor proti nasprotnikom nove družbene ureditve. Toda čas je tekel in treba je bilo, hočeš ali ne, živeti in delati skupaj. Voditelji nove Jugoslavije so to dboro videli in zato so modro usmerili jugoslovanske narode k novi prihodnosti bratstva in enotnosti. Tudi Cerkev je postopoma spoznala zgodovinsko potrebo, da sprejme svoj novi položaj, zlasti močno pa sta nanjo vplivala prihod papeža Janeza XXIII. in drugi vatikanski koncil. V Cerkvi in zunaj nje so začeli nastopati zagovorniki besednega in življenjskega dialoga, odnosi pa so se skoraj docela normalizirali po navezavi diplomatskih stikov med SFRJ in Vatikanom. Res je, da nekaterim — tako pri nas v domovini, v cerkvenih krogih in med sektaši, kot tudi zunaj med emigranti — tak položaj ni po volji. Govore o nesobodi Cerkve pri nas, ker si ne morejo zamisliti Cerkve brez oblasti in brez odločilnega vpliva na vse javno življenje.

Na kakšni podlagi je mogoče razvijati dobre odnose med Cerkvijo in družbo?

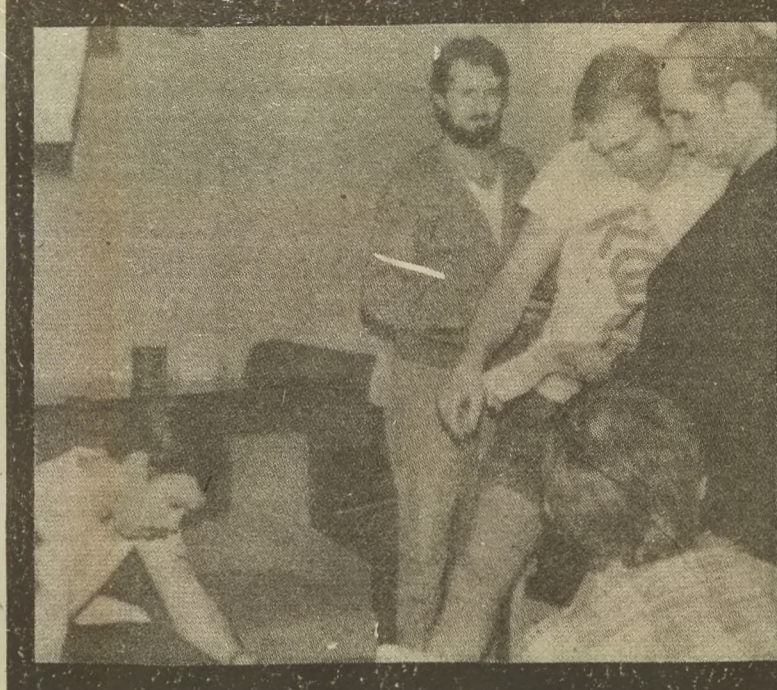
GRMIČ: Prav lahko se bomo dogovorili, če bomo enkrat za vselej priznali našo družbeno ureditev in če bomo sprejeli koncilsko misel o avtonomiji posvetnih stvari. Jasno nam mora biti, da bodo verniki popolnoma enakopravni s socialistično angažiranimi občani, ki ne verujejo, samo če se bodo zavzemali na socializem, če ne bodo stali ob strani. Na koncu koncev si tudi vernik sam kroji usodo. Resnica je, da družba sodi o vernikih po dejanjih odgovornih verskih predstavnikov. Ne bom trdil, da na strani nevernikov ni sektašev, ki v vernikih ne vidijo drugega kot sovražnike in ki mislijo, da se socializem ustvarja z napadanjem vere.

Nekoč ste zapisali, da so se v zahodnem kulturnem svetu vsa napredna gibanja, usmerjena v politično, socialno kulturno spreminjanje sveta, morala opredeliti zoper krščanstvo...

GRMIČ: Tron in oltar sta bila tesno povezana in tako so se vsi tisti, ki so se bojevali proti vladajočemu sistemu, morali obrniti tudi zoper Cerkev in vero. Zato je tudi Marx mislil, da popolna osvoboditev človeka ni mogoča, če ga ne osvobodimo religioznih predsodkov in sploh religije, ki mu je bila opij za ljudstvo in izraz odtujenosti. Marx se ni motil, kajti institucionalizirana religija je vse to dejansko tudi bila. Toda Marx ni proučeval religije po Svetem pismu, temveč iz lastne izkušnje. Dopuščal je možnost, da ima religija tudi kake druge korenine, ki jih ni opazil. Stvar marksistov je, da poglobijo svoja gledišča o religiji in njenem izvoru, ker tudi socialistična družba, uresničena v polnem pomenu te besede, ne bo prinesla smrti religije.

Kot odgovor na znamenja časa so v svetu nastale teologija dela, teologija osvoboditve... Kako to, da naša koncepcija socializma ni navdihnila teologov za, denimo, teologijo samoupravljanja?

GRMIČ: Temu se čudim, prav tako kakor vi. Morda je to zato, ker nimamo predkoncilске teološke tradicije, menda tudi zato, ker so nekateri naši sicer zelo sposobni teologi navdušili nad teologijami, nastalimi v drugih okoljih, pa so zanemarili lastne probleme. Nekaj pa tudi zato, ker bi takšna teologija morala vplivati na ravnanje cerkvenih krogov, in morda tudi zato, ker naši ljudje, predvsem cerkveni krogi, še niso dovolj zreli za samoupravljanje. Tukaj ima svoj vpliv tudi nezaupanje do socializma.

Ameriške talce v Iranu je pred nedavnim obiskala posebna alžirska delegacija, ki je z njimi prebila skupaj 12 ur. Na sliki alžirski veleposlanik v Iranu v pogovoru s talci v nekem iranskem mestu.

Strategija tehnološkega procesa

Kritična leta za tehnološki razvoj bodo, tako menijo poznavalci, konec prihodnjega srednjeročnega obdobja. Se pravi, da bomo imeli tedaj nič koliko neznank tehnološkega razvoja, ki bi jih dobri gospodarji morali čim prej predvideti. Imamo pa veliko nakopičene tehnologije iz časov povojne izgradnje industrije, ko smo lahko hoteli le s pomočjo druge najdenih in uporabljenih tehnologij.

Navajenost na kupovanje licenc, se pravi tujega znanja, nas je že začela tepsti, kajti navezanost na različne tehnologije, ki so se množile v naših tovarnah doslej, nas že dodobra moti v razvoju. Prevelika je namreč odvisnost od tujih proizvajalcev, saj marsikateri ne dovoli prodaje teh proizvodov na tujih tržiščih, ne dovoli uporabe licenc, ki smo jih kupili, v deželah, s katerimi sodelujemo in še marsikaj takšnega je zapisano v pogodbah, ki smo jih sklenili takrat, ko o tem, da bomo prodajali na tujem trgu, še nismo razmišljali.

Lasten tehnološki razvoj nam zdaj že narekujejo tudi naši lastni kadri, saj smo izšolali že veliko znanstvenikov, tehničarjev in drugih strokovnjakov, ki nas lahko rešijo tehnološke odvisnosti. Posebej pa je pomembno ustvarjanje celovitih tehnologij zaradi delovnih odnosov, ki jih vzpostavljamo z

PISMO IZ BEOGRADA

zduževanjem dela in sredstev nasproti tehnologiji kapitala, ki jo uveljavljajo zlasti tuje multinacionalne družbe s koncentracijo svojega kapitala iz vseh delov sveta.

Razdrobljenost tehnologij je bila v nekaterih naših dejavnostih posledica decentralizacije upravljanja prej centraliziranega državnega kapitala. To vidimo zlasti na železnicah pa tudi sicer v prometu, v avtomobilski industriji in drugod, kjer veliko različnih tehnologij ne daje pravih možnosti dohodkovnemu povezovanju, se pravi naravnemu ustvarjanju integracije samoupravljanja. Od tod pobude za uveljavljanje tako imenovanega integralnega transporta, ki naj bi nam zagotovil racionalnejše in modernejše delo ne samo na železnicah, na cestah in drugod v transportu, temveč tudi povsod v gospodarstvu. Podobno je tudi s tako imenovanimi družbenimi službami oziroma negospodarskimi dejavnostmi, ki niso same sebi namen, temveč so potrebne delovnim ljudem, in jim dajejo sposobnost ustvarjanja, ki je sicer ne bi imeli.

Nikoliko je ekonomskih razlogov za ustvarjanje nam primernejše strategije tehnološkega razvoja, za graditev naše družbe s svojo pametjo in svojim znanjem. To je utotovljeno že tudi na najvišjih mestih pri nas, in zato se je začela v ZIS razprava o tem, kako naj bi imeli pri tem izvršnem svetu posvetovalno komisijo za vprašanja tehnološkega razvoja in kako naj bi združeno delo imelo v gospodarski zbornici Jugoslavije tudi svoje telo za vprašanja strategije tehnološkega razvoja.

O teh vprašanjih so v gospodarski zbornici Jugoslavije že začeli govoriti in bodo razgovore nadaljevali menda šele v februarju, vendar bodo med tem pripravili gradivo o tem, kar je zdaj že znano o tehnološkem razvoju nasploh, posebej pa o tehnološkem razvoju pri nas, in sicer z vizionarskega, ne pa zgolj s stališča suhoparne tehnike.

Za vse skupaj pa je bistveno, da se nam začenja dozdevati, da smo zaradi dosedanega tehnološkega razvoja že bolj povezani z vsem svetom kot pa med seboj v lastni deželi. In sicer, kljub vsem velikim propagandnim in drugim govorom o združevanju dela in sredstev, o moči skupnega delovanja in ustvarjanja in podobnem, kar nam dajejo naše izvorne ideje o osvoboditvi dela po metodah samoupravljanja.

Naše znanje je torej naša še neizkoriščena možnost razvoja, kajti vse se menja hitreje, vse je bolj spremenljivo, kot akumulacija znanja, ki je potemtakem najboljši temelj slehernega napredka, slehernega razvoja. Najdragocenejše so torej naložbe v znanje, ki tudi niso bile majhne, čeprav marsikdo še vedno misli, da je treba investirati le v tovarne, ne pa v človeka.

Viktor Širec

Telegrami

TOKIO — Kitajska bo januarja prihodnje leto uvedla prvo transpacifiško letalsko progo Peking — New York. Letala boeing 747 bodo na novi progi letela prve tri mesece enkrat na teden, od aprila 1981 dalje pa dvakrat na teden.

ALŽIR — Španija bo investirala v alžirske naftne raziskave s tem da bo imela pravico do izkoriščanja 35 odstotkov na novo odkritih rezerv nafte.

KUVAJT — V zadnjih štirih mesecih tega leta so skladi za razvoj arabskih držav odobrili azijskim, afriškim in latinskoameriškim državam 35 kreditov v skupnem znesku 470 milijonov dolarjev. V 23 državah bodo te kredite porabili za elektrifikacijo, graditev cest in za razvoj gospodarstva.

OSLO — Kot so pokazali rezultati najnovejših raziskav javnega mnenja na Norveškem je prvič v zadnjih šestih desetletjih delavska stranka izgubila vodilno politično pozicijo. Zanj se je odločilo 30,9 odst. anketirancev, za konservativce pa 31,2 odst.

BAGDAD — Iraški predsednik Sadam Husein je izjavil, da bodo iraške čete ostale na zasedenem iranskem ozemlju vse do tlej, dokler Iran ne bo priznal Iraku popolne suverenosti nad Šat el Arabom in vseni priključenimi obmejnimi območji.

BONN — VZR Nemčiji so brez vojaških časti pokopali nekdanjega Hitlerjevega »naslednika« admiral Karla Dönitza. Bivši »veliki admiral« je »vladal« samo 23 dni. Po popolni kapitulaciji nacistične Nemčije so ga zavezniki aretirali in na procesu v Nürnbergu obsodili na 10 let zapore.

HAVANA — Kuba bo v naslednjih petih letih vložila v razvoj okrog 20 milijard dolarjev. Največ denarja bodo namenili za razvoj industrije, zgradili pa bodo tudi 200 tisoč stanovanj.

RIO DE JANEIRO — Največja latinskoameriška država je tudi največji dolžnik zasebnim bankam na svetu in drugim posojilodajalcem. Skupen dolg znaša 55 milijard dolarjev.

Telegrami

Uveljaviti tudi delegatske SIS

O samoupravnih interesih skupnosti slišimo dokaj različna mnenja, bolj ali manj kritična, vendar pa se moramo pri tem zavedati, da so sisi ena od bistvenih osnov družbenoekonomskega sistema socialističnega samoupravljanja ter posebna organizacijska oblika združevanja dela in sredstev družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje. Zato nam ne more biti vseeno, kakšno je dejansko funkcioniranje posameznih interesnih skupnosti, ki so del obsežnega delegatskega sistema. Predvsem pa se mora uveljaviti praksa, da uporabniki in izvajalci ugotavljajo in obravnavajo skupne in družbene potrebe kakor tudi interese na določenem področju družbenega življenja. Le-te interese pa je treba zatek uskladiti že z drugimi samoupravnimi interesnimi skupnostmi in družbenopolitičnimi

skupnostmi. Zlasti pa se morajo v njihovem okviru uveljaviti načela svobodne menjave dela, planiranje in podobno. Sporazumevanje in dogovarjanje med izvajalci in uporabniki je zatorej bistvenega pomena.

Kot ugotavljajo v murskosoboški občini, se srečujejo samoupravne interesne skupnosti pri svojem delovanju z nekaterimi problemi. Ti se kažejo že pri kadrovanju delegatov in evidentiranju, čemur bo treba v prihodnje posvetiti znatno več pozornosti. Poleg tega se na sejah skupščin delegati bolj poredko oglašajo, kar med drugim pričča, da delegacije še vedno ne delujejo dovolj učinkovito, in da se vodje delegacij mnogokrat v premajhni meri angažirajo, kar je v mnogem odvisno od samih metod dela v določenem delovnem okolju.

Pri tem se moramo tudi zavedati, da je svobodna menjava dela v bistvu družbenoekonomski odnos med izvajalci in uporabniki. Ravno enakopraven položaj udeležencev pa se kaže v skupnem planiranju o obsegu dejavnosti in storitev, ki je navsezadnje odvisno od razpoložljivega dohodka organizacij združenega dela in drugih samoupravno organiziranih skupnosti. Problemi v zvezi z omenjenim vprašanjem so predvsem v tem, da so potrebe uporabnikov marsikdaj prevelike. Tako seveda ni mogoče ustreči vsem željam, ker so prav finančna sredstva poglavitni omejitveni dejavniki, ki ga v nekaterih primerih nočejo upoštevati in načrtujejo obsežne investicije mimo vseh dogovorov.

Da bi izboljšali učinkovitost dela delegatov v teh samoupravnih skupnostih, bo treba uveljaviti širše uspo-

sabljanje delegatov, kar je ob pripravah na nove volitve leta 1982 ogromnega pomena. Zlasti ne bi smeli zamujati pri evidentiranju delegatov in že v zdajšnjem času pristopiti z vso resnostjo k uspešni izvedbi te naloge. To izobraževanje pa mora biti nenehno, da bi delegati dejansko vedeli, kaj so njihove dolžnosti in pravice. Sedaj namreč niso redki primeri, da se delegacije v razpravi o predloženih gradivih izgubljajo v raznih obrobnihih problemih. Hkrati pa tudi v določenih primerih na posamezne stvari gledajo preveč lokalistično, ne da bi upoštevali splošne družbene interese. Pri razreševanju določenih problemov moramo postaviti v ospredje širše družbene interese, ne pa samo lokalistične in celo osebne interese. Predvsem takemu načinu pojmovanja se je v prihodnje treba izogniti. M. Jerše

Budno spremljanje komunistov

Ljutomerska občina je še vedno v skupini tistih občin, ki sodijo med manj razvite. Posebej pa je to opazno pri načrtovanju planskih aktov za prihodnje leto in srednjeročno obdobje 1981-85. CK ZKS in CK ZKJ sta podala nekatera idejnopolična izhodišča, ki bi jih morali upoštevati pri načrtovanju in sprejemanju planov. Osnovna težnja v planiranju Ljutomerske občine je, da poizkušajo čimprej z lastnimi močmi prebiti bariero nerazvitenosti ter se tako priključiti ostalim razvitim občinam v SR Sloveniji. Kaj pa lahko pri tem storijo komunisti? Na to so opozorili na današnji seji občinske konference ZK Ljutomer.

Pri sprejemanju planskih dokumentov smo v Ljutomerski občini naredili že precej. Upoštevaj vse omejitve in priporočila federacije in republike pri planiranju so načrtovalci

akte zastavili tako, da bo možen hitrejši gospodarski razvoj občine v prihodnjem in naslednjih petih letih. Zato je konferenca sprejela nekatero sklepe, veljavne za vse komuniste v občini.

Vsi komunisti naj se takoj vključijo v sedanje napore pri izdelovanju planov. Ugotoviti je potrebno, če se planski akti sprejemajo v zapisanem redu in po dogovoru. Predvsem pa je v sedanjem času potrebno posvetiti več pozornosti sprejemu plana za prihodnje leto, ki mora biti sprejet do konca tega leta.

OO v gospodarstvu naj še posebej posvetijo pozornost investicijam v prednostne naložbe. Zelena luč se prižiga predvsem na področju pridobivanja hrane, izvozno-uvozni dejavnosti in energetiki. S tem pa ni rečeno, da je ostalo investicijsko dejavnost potrebno zanemariti. Potrebno je

vztrajati pri izvedbi že pripravljenih programov.

Potrebno je poskrbeti, da bodo SaS za republiške in občinske SIS v redu sestavljeni in do roka podpisani.

Komunisti v SIS se morajo zavzemati, da se osnovni programi uskladijo na dogovorjeni ravni.

Z republiško skupnostjo je potrebno urediti prisotna nesorazmerja pri preostitvi obveznosti ob nekritični materialni bilanci.

V naporih za izvedbo zastavljenih nalog pa mora komite in OO ZK skrbeti za pravilno izvajanje planskih nalog.

Ob rednem delu pa morajo predvsem komunisti posebno pozornost posvetiti zlasti:

- pravični delitvi OD po delu
- delovni disciplini
- produktivnosti dela (ki

zadnje čase vedno bolj upada)

— področju samoupravnega sporazumevanja o materialnih stroških

Ta zadnja točka je predvsem naloga sindikata, komunisti pa naj se obvežejo, da bo tudi to ena njihovih glavnih obveznosti.

Aktivno sodelovanje pri pravočasnem sprejemanju srednjeročnih programov pa je naloga, ki traja predvsem v prvih mesecih prihodnjega leta.

Opozarjati na realne administrativne zahteve, kajti administracija počasi kaže tendenco k prevelikemu bohotenju birokracije. Le ta predlog bo konferenca posredovala tudi na CK ZKS.

Raziskati po potrebo vse neizvršene naloge, poiskati vzroke in krivce (če so) in te probleme v prihodnjem obdobju razrešiti.

Dušan Loparnik

Franc Šebjanič —

šestdesetletnik

30. novembra lani je poteklo šest desetletij, ko se je v Murski Soboti rodil Franc Šebjanič, publicist in kulturno-politični delavec.

Osnovno šolo in gimnazijo je končal v Murski Soboti, nato pa do okupacije študiral slavistiko v Ljubljani. V letih 1941-1944 je bil učitelj v Gederovcih. Po vojni pa se je posvetil časnikarstvu in političnemu delu. Nekaj časa je bil dopisnik iz Budimpešte, pozneje nadzornik jugoslovanskih manjšinskih šol na Madžarskem. Leta 1948 se vrne v Jugoslavijo in deluje spet kot publicist pri časnikih, radiu, v občinskih, republiških in zveznih organih. Zdaj je konzul v Mannheimu v ZR Nemčiji.

Šebjanič je bil že kot dijak prvi urednik Mladega Prekmurca (1936/37) in v njem sodeloval s pesmimi, črticami in potopisi. Prispevke je pošiljal tudi v druge slovenske revije in časnike.

Po vojni se je posvetil infor-

dovinskemu delu. Objavil je precej razprav, v katerih obravnava prekmurske Slovence v preteklosti.

Objavil je nekaj knjig in brošuric: Borba naših nacionalnih manjina u Madžarskoj za svoja prava (1950), Madžarsko-slovenski slovar (1961), Dvojezične šole v Prekmurju (1964), Slovenska pisma madžarskega slavista Oskarja Asbótha (1964), Madžarski za popotno rabo (1966), Slovensko-madžarski slovar (1969), Štefan Kuzmič in njegovo delo (1976), Protestantsko gibanje panonskih Slovencev (1977), Slovenski obrednik Mihaela Bakoša (1979).

Uredil in napisal je tudi nekaj spremnih besed v razne razstavne kataloge, knjige in brošure.

Na literarnozgodovinskih simpozijih doma in v tujini, ki so obravnavali področje preteklosti Prekmurja, je sodeloval z referati, ki so bili v raznih zbornikih tudi objavljeni.

Zadnje čase se posebno posveča raziskovanju protestantizma v Prekmurju. Odkril in objavil je veliko novih in dragocenih podatkov s tega področja, ki jih je našel po naših in tujih (predvsem v madžarskih) arhivih. Trenutno končuje monografijo o prekmurskem šolniku Adamu Farkašu, ki je bil profesor in rektor evangeličanskega liceja v Sopronu ter izredno priljubljen vzgojitelj in znan metodik.

Za svoje delo na političnem in kulturnem področju je dobil več priznanj in nagrad.

Ob tem njegovem lepem bogatem jubileju je Janez Švajncar o njem zapisal: „Vse njegovo delo izhaja iz človeka za človeka in s to željo ga pospremimo v naslednja desetletja.“

Tudi mi mu ob dopolnitvi teh šestih desetletij želimo še veliko zdravja, osebne sreče in ustvarjalnih uspehov pri odkrivanju preteklosti našega Prekmurja!

F. KUZMIČ

LENDAVSKA OBČINA VELIKA RAZ- DROBLJENOST ZEMLJIŠČ

Na območju lendavske občine imajo 34 katastrskih občin, za katere je značilno, da so zemljišča zelo razdrobljena in kar vpijejo po komasaciji in ponovni razdelitvi na prejšnje lastnike. Ta zloža bo omogočila, da potlej obseg posameznih parcel ne bo tako majhen, kot je zdaj. Trenutno stanje pa je takole: poprečna velikost parcel v k. o. Strehovci je 10 arov, k. o. Nedelica 11 arov, k. o. Lakoš 12 arov, k. o. Odranci in Dolnja Bistrica 13 arov, k. o. Kapca, Hotiza, Gomilice, Dolina, Dobrovnik, Kot, Kobilje 14 arov, k. o. Petišovci in Mala Polana 15 arov, Srednja Bistrica, Trnje in Gornja Bistrica 16 arov, Gaberje, Renkovci, Turnišče, Velika Polana, Zički 17 arov, Črenšovci in Getrovci 18 arov, Pince 19 arov, Kamovci, Žitkovci in Banute 12 arov, Brezovica 22 arov, Mostje 28 arov itd. V lendavski občini pride na eno kmečko gospodarstvo v poprečju 19 parcel. Na zemljiški skupnosti so ugotovili, da so tudi take kmetije, ki imajo po 40 in še več krpic zemlje.

Š. S.

O delu konference OO ZSMS v JLA

Praznik JLA je za nami, zato smo se odločili, da se nekoliko pobliže spoznamo z delom in življenjem pripadnikov naše armade, vključeni v mladinsko organizacijo. Predvsem nas zanima, kakšna je vloga in aktivnost konference osnovnih organizacij zveze socialistične mladine v murskosoboški garniziji. Ta konferenca namreč združuje vse organizacije zveze socialistične mladine, ki delujejo na pomurskih območju, spričo česar je njeno delo razumljivo nekoliko oteženo, ker je težko priti skupaj ob vsakem trenutku. Pred kratkim so opravili tudi sestanek konference OO ZSMS v JLA, na katerem so se zmenili za poživitev dela konference na delegatski povezanosti. Konferenca naj bi se v večji meri postala tribuna, kjer bi usklajevali razne akcije, bolj široko zastavili svoje delovanje, s čimer bi bilo le-to bolj opazno tudi v javnosti. Sicer pa so osnovne organizacije zveze socialistične mladine doslej dokaj plodno delovale, čeprav so se pojavljale določene pomankljivosti glede povezanosti v okviru konference OO ZSMS.

Mladinska organizacija v Jugoslovanski ljudski armadi ima še specifično nalogo: obramba naše domovine, krepitev moralne in borbene pripravljenosti itd.

Nad vse razvejane oblike sodelovanja so mladi pripadniki JLA vzpostavili tudi z mladimi v murskosoboški občini, s katerimi so načrtovali in izvedli vrsto pomembnih akcij. Preko raznih oblik kulturnega in športnega sodelovanja in srečanj so z občinsko konferenco zveze socialistične mladine navezali tesne stike, ki se manifestirajo ne le ob številnih praznikih. Tako je bilo tudi ob 22. decembru. Skupno z mladimi so vojaki obiskali gimnazijo v Ljutomeru, kjer so organizirali tudi športno srečanje, v pokrajinskem muzeju v Murski Soboti so si ogledali razstavo pod naslovom »NOB« in socialistična revolucija, zatem pa še recital »Ljudska armada miru«, kjer so sodelovali pripadniki JLA in mladina. Ob tej prilo-

nosti so di ogledali filme in obiskali dve osnovni šoli, kjer so učence seznanili z oborožitvijo naše armade in drugim. Pripravili so tudi vrsto športnih srečanj, na katerih so se pomerili tudi s predstavniki UJV, carinarnice, dijaških domov itd. Nedavno pa so pripadniki murskosoboške garnizije zasedli prvo mesto na 13. tradicionalnem Bloudkovem memorijalu v koškarki, kar dokazuje, da v naši armadi posvečajo veliko pozornost telesnokulturni vzgoji. Obiskali pa so tudi delovni organizaciji Mura in Pomurski tisk, kjer so se podrobneje spoznali z delovnim procesom in problematiko, s katero se srečujejo mladinke in mladinci v teh dveh velikih kolektivih.

Pripadniki JLA, vključeni v konferenco OO ZSMS, pa so si zadali bogat program aktivnosti tudi v prihodnje. Osrednja skrb bo namenjena izobraževanju vojakov, kar jim bo brez dvoma koristilo tudi ob ponovnem vključevanju v mladinsko organizacijo v domačem kraju. Da ne govorimo posebej o stabilizaciji, saj obstaja dosti možnosti za varčevanje v JLA, naprimer poraba municije pri pouku, dobrodošel pa je vsekakor »zeleni plan« po karavlah, kjer imajo vojaki svoje vrtove itd. Name ravajo izdajati bilten, ki bi bolj povezal delo osnovnih organizacij zveze socialistične mladine. Že zdaj pa se intenzivno pripravljajo na praznovanje 40-letnice naše armade in vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. V načrtu imajo tudi razširitev sodelovanja z vsemi krajevnimi skupnostmi, z osnovnimi organizacijami zveze socialistične mladine v združenem delu in šolah, pomagali bi radi tudi brigadirjem in dali priložnost umetnikom, ki pridejo v JLA, da lahko organizirali kakšno razstavo, zlasti pa želijo spoznati zgodovino Pomurja ter delo in življenje ljudi v tem predelu naše domovine. Hkrati pripravljajo tudi seminar in več predavanj na temo: »Kako preživeti prosti čas«.

M. Jerše

LENDAVA

Uspešna preventiva in vzgoja v cestnem prometu

Ob koncu vsakega leta daje svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Lendava poročilo o svojem delu ter pregleda uspehe in pomanjkljivosti. Prometna situacija se je, kot pravijo, v letu 1980 popravila, vendar pa prizadevanje sveta za še aktivnejše vključevanje v prometno preventivo še vedno ostaja najvažnejša naloga. Svet se v ta namen povezuje s šolami, krajevnimi skupnostmi in društvi, premalo pa še z delovnimi organizacijami, zato bodo skupaj z občinskim sindikalnim svetom poskrbeli tudi za tovrstno izobraževanje v sindikalnih organizacijah. Dobro preventivno delo je povzročilo, da je bilo v letu 1980 manj prometnih nesreč, to pa je slejkoprej plačilo za delovanje sveta in njegovih članov. Med povzročitelji prometnih nesreč je čedalje manj otrok, kljub temu da se jih, denimo, v šole vozi s kolési še vedno 50 odstotkov. Prometna vzgoja na šolah je tako že dala prve dobre rezultate, za to pa gre seveda pohvala tudi številnim mentorjem. Prometna vzgoja v krajevnih skupnostih bo organizirana v prihodnjem letu, ko bodo občane seznanili z novim zakonom o varnosti cestnega prometa, pri tem pa bo seveda svet nudil vso potrebno pomoč. Po mnenju sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu naj bi v vsaki krajevni skupnosti imeli komisijo ali odbor, ki bi skrbel za varnost v svojem kraju, saj podatki kažejo, da je največ nesreč prav v naseljenih krajih. Dosedanje delo sveta je bilo uspešno, seveda pa je potrebno, da na tem pomembnem področju tesno sodelujejo vsi dejavniki od šol, delovnih organizacij, do krajevnih skupnosti. Jani D.

PSIHOLOG POJASNJUJE

Štefan Meolic je bil izredno motiviran za čimprejšnjo vključitev v delo.

V „Vestniku“ z dne 23. decembra 1980 je objavljen članek „Lovska družina Petišovci bo izplačala odškodnino 240.000 din“ v katerem pisec S. Sobočan tendenciozno sugerira reševanje problema rehabilitacije Štefana Meolice iz Centibe. Proces njegove poklicne, s tem pa tudi psihosocialne rehabilitacije se je namreč pričel že v letu 1979, takoj po končanem obveznem šolanju. Pri občinski skupnosti za zaposlovanje Lendava, kjer se je fant prijavil kot iskalec zaposlitve, je bil takoj uveden pripravljalni postopek za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe zaradi priznanja statusa

invalidne osebe, s tem pa tudi pravice do usposabljanja in zaposlitve. V februarju 1980 je bil vključen v usposabljanje v TOZD Gradbenik Lendava, ki ga je v maju uspešno zaključil in bil sprejet v redno delovno razmerje za nedoločen čas za opravljanje pomožnih del železokrivca.

Ustreznost izbire usposabljanja za ta dela je potrdila Strokovna komisija I. stopnje za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe M. Sobota, ki je pri tem upoštevala tako delavčeve trenutne psihofizične sposobnosti, kot tudi njegovo motiviranost za vključitev v delo

oziroma nemotiviranost za nadaljnje šolanje.

Menim, da njegova nemotiviranost za nadaljevanje šolanja ne predstavlja nobenega resnega problema, saj bi morebiten neuspeh, ki bi ga realno lahko pričakovali glede na to, da je fant še v fazi prilagajanja na svojo prizadetost (za katero je značilna težnja pri izolaciji, strah, bojazen, razna depresivna stanja...), kot tudi zaradi prizadetosti govora, ki resno otežuje kontaktiranje z ljudmi, lahko le še zavrl proces psihosocialne rehabilitacije.

Z usposabljanjem na konkretnem delovnem mestu in zaposlitvi-

jo pa je fant relativno hitro zadovoljil vsaj do neke mere potrebo po socialni sprejetosti ter materialni neodvisnosti, kar lahko le pozitivno vpliva na nadaljnji potek njegove psihosocialne rehabilitacije. V kolikor bo kasneje želel, bo imel še vedno možnost šolanja ob delu.

Ni prav, da je v članku prikazano, kot da fant čaka zgolj na denarno odškodnino in ni uvidel, da svojega stanja, ki zahteva trajnejšo rešitev — torej zaposlitev, kajti od vsega začetka je bil izredno motiviran za čimprejšnjo vključitev v delo.

Vedeti moramo, da posledic nesreče, ki spremljajo človeka vse življenje, ne odtehta nobena denarna odškodnina.

Darja Odar, dipl. psiholog
Rehabilitacijski svetovalec
pri Skupnosti za zaposlovanje
Murska Sobota

ŠPORT

DRUŠTVO PARTIZAN MURSKA SOBOTA

Šestdeset let dela — pomemben jubilej

Na pobudo zavednih in naprednih Sobočanov je bilo v sredini leta 1920 v Murski Soboti ustanovljeno društvo Sokol, za starostno društva pa je bil izvoljen profesor Engelsberger. Društvo je že prvega decembra istega leta pripravilo v kinodvorani Ditrich prvo telovadno akademijo in se tako tudi prvič predstavilo občinstvu. To pa je bil hkrati tudi prvi nastop enajstletnega dijaka meščanske šole Franca Flegarja, ki še danes aktivno dela kot telesnokulturni delavec pri soboškem Partizanu. V razgovoru z njim je nastal tudi tale prispevek.

Člani društva Sokol so telovadili v telovadnici meščanske šole, sedanje druge osnovne šole v Murski Soboti. Knjižnica in čitalnica je bila v dvorani hotela Krone, sedaj Zvezde, kjer so bili tudi sestanki in plesne vaje. Pri sokolu se je zbirala obrtniška, trgovska in ostala mladina, med člani pa je bilo tudi nekaj starejših, ki so bili ustanovitelji društva. Nekateri še danes živijo, mnogi pa so že umrli ali padli v partizanih. V društvo Sokol je bila vključena celotna športna dejavnost razen nogometa in hazene (ženski rokomet). Poleg gimnastike so gojili tudi atletiko, plavanje, smučanje, odbojko, kolesarstvo, boks, sabljanje in rokoborbo. Društvo Sokol je tudi imelo svoj pevski zbor in orkester. Leta 1929—30 je bil v Murski Soboti zgrajen Sokolski dom, ki so ga zgradili s prostovoljnimi delom in prispevki Sobočanov. Dom je služil za akademije, koncerte, gledališke predstave, plesne prireditve in drugo. Člani društva so se udeleževali raznih izletov doma in tudi v tujini. Tako so nastopali v raznih krajih Slovenije, v Zagrebu, v Beogradu, Skopju, v Pragi, Sofiji in drugod. Med drugo svetovno vojno so bili člani društva Sokol preganjani, nekateri pa so tudi aktivno sodelovali v narodnoosvobodilni borbi. Celoten arhiv društva je bil požgan ali raznešen, tako da je imel v prostorih doma okupator skladišče in delavnice.

Po osvoboditvi, leta 1945 je bilo v Murski Soboti ustanovljeno fizikulturno društvo, ki je zajelo celotno telesnokulturno dejavnost v mestu in okolici (Krog, Bakovci, Rakičanu). Kasneje so se posamezne sekcije tako razvile, da so se osamosvojile in delujejo kot samostojni klubi. Po nekaj letih se je fizikulturno društvo preimenovalo v telesnokulturno društvo, pozneje pa v Partizan, sedaj društvo za splošno telesno vzgojo in športno rekreacijo Partizan. Društvo goji splošno vadbo, gimnastiko in rekreacijo. V okviru društva delujejo sekcije za judo, karate in rokoborbo. Splošna vadba in rekreacija ima osem oddelkov in to od cicibanov do članov in članic. Skupno je vključenih okrog 400 pripadnikov. Strokovno delo opravljajo vadiitelji, katerih je izmenoma po letih od 14 do 16 z višjo, srednjo in nižjo kvalifikacijo. Prevladujejo pa ženske, tako da so tudi ženski oddelki močnejši od moških. Vse sekcije imajo na razpolago usposobljene trenerje, ki zelo uspešno delajo. V svojem dvajsetletnem obstoju je dosegla pomembne rezultate judo sekcija. Soboški judoisti zanjejo vidne rezultate tako v državi kot v mednarodnem merilu in so osvojili veliko priznanj za osvojena prva tri mesta. Tudi rokoborci dosegajo izvrstne rezultate, letos pa so se celo uvrstili v drugo medrepubliško ligo, kjer so po prvem delu osvojili prvo mesto. Vse bolj pa se uveljavljajo tudi karateisti.

Dom Partizana v Murski Soboti, ki je bil prenovljen in razširjen tako danes koristno služi za potrebe telesne vzgoje in rekreacije, na igriščih Partizana pa gostujejo tudi ekipe ostalih klubov v poletnih mesecih kot košarkarji, rokometarji in odbojkarji. V domu Partizana so danes tudi prostori Zveze za telesno kulturo Murska Sobota, kakor tudi pisarne posameznih strokovnih zvez.

F. M.

MURSKA SOBOTA

Potrdili resolucijo za leto 1981

30. decembra 1980 so delegati vseh treh zborov skupščine občine v Murski Soboti sprejeli predlog resolucije o družbeno-ekonomski politiki in razvoju murskosoboške občine v letu 1981, s čimer je sklenjeno uspešno obdobje pri sprejemanju tega pomembnega dokumenta za prihodnji razvoj. Predlog resolucije je tokrat doživel še nekatere manjše spremembe, ki jih je izoblikoval izvršni svet skupščine občine, z njimi pa so soglašali tudi delegati. Med drugim bodo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb rasla najmanj 10 odstotkov počasneje od rasti dohodka v gospodarstvu občine, samoupravne interesne skupnosti pa morajo zagotoviti gibanje porabe, in sicer največ do opredeljenega razmerja za ostajanja rasti skupne porabe za rasti dohodka. Pri tem naj bi sredstva za zadovoljevanje splošne porabe naraščala za 30 odstotkov počasneje od rasti dohodka, razen sredstev za oblikovanje materialnih rezerv in kompenzacij za zaščito življenjskega standarda. Medtem pa so v poglavju »Materialne naložbe v letu 1981« uvrstili tudi razširitev proizvodnih zmogljivosti LIV Postojna v Juriju in Rogoševcih, na področju socialnega skrbstva bi začeli z gradnjo tretje faze doma oskrbovancev v Rakičanu s 76 posteljami, pri stanovanjski izgradnji pa gre za novih 177 družbenih stanovanj; od tega 157 v mestu Murska Sobota, 14 v Rakičanu in 6 v Kuzmi.

Delegati so tudi poslušali poročilo o poteku priprav za postopno uvajanje usmerjenega izobraževanja in potrdili družbeni dogovor o razmestitvi izvajanja vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja v SR Sloveniji, za kar so kot podpisnika določili izvršni svet. Soglašali so tudi s številom oddelkov 1. letnika srednjega usmerjenega izobraževanja, razen za družboslovno-jezikovno usmeritev, kjer se zavzemajo za ustanovitev dislocirane enote v Murski Soboti. V nadaljevanju zasedanja pa so podprli pobudo izvršnega sveta o ustanovitvi invalidskih delavnic v murskosoboški občini in priporočila, ki jih je posredoval občinski svet zveze sindikatov. Sprejeli pa so tudi nekaj odlokov ter opravili volitve in imenovanja.

M. Jerše

MURSKA SOBOTA

V tozdih in KS za cestno in komunalno dejavnost

Delegati samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost občine Murska Sobota so bili šele drugič sklepni, da so lahko opravili zadnjo skupščino v letu 1980. To je treba pripisati zlasti neodgovornemu pristopu delegatov zbora uporabnikov, kar seveda povzroča določene težave pri opravljanju nadvse pomembnih nalog, ki so jim zaupane.

Sicer pa so na skupščini soglasno sprejeli ugotovitveni sklep o pristopu temeljnih organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti k samoupravnemu sporazumu o temeljnih plana samoupravne interesne skupnosti za cestno in komunalno dejavnost v srednjeročnem obdobju 1981—1985. Kot so ugotovili, je že 93 odstotkov podpisnikov podprlo samoupravni sporazum, kar bo dobra osnova za sprejem planskega dokumenta v začetku tega leta. Po omenjenem sklepu bodo v združenem delu namenili 1,50 odstotno stopnjo iz dohodka za izvedbo programa; od tega 1 odstotek za komunalno dejavnost, 0,50 odstotka pa za cestno dejavnost.

Nadalje so delegati sprejeli tudi sklep o povračilu stroškov za pripravo in opremo stavbnih zemljišč za usmerjeno gradnjo v mestu Murska Sobota, k čemu mora dati soglasje še skupščina občine. Ta dokument sta že potrdila izvršni odbor skupnosti za cestno in komunalno dejavnost ter stanovanjska skupnost. Pri tem gre za to, da morajo investitorji v prizadevanjih za usmerjeno gradnjo v pomurskem središču povrniti stroške, v prihodnje pa jih uskladiti z indeksom podražitev.

Največ razprave pa je bilo glede osnutka programa skupnosti v letu 1981, ki je izdelan dokaj stabilizacijsko, upošteva joč razpoložljive možnosti. V ospredju je cestna dejavnost, kjer bo nujna minimalna 25-odstotna udeležba krajevnih skupnosti, bodisi v denarju ali v delovnih obveznostih, zagotovljena pa je tudi pomoč mladinskih delovnih brigad. Veliko nalog jih čaka tudi na področju komunale, opreme stavbnih zemljišč, zato bo o teh vprašanjih potekala javna razprava do 20. januarja.

M. Jerše

MURSKA SOBOTA

Srečanje aktivistov-jubilantov SZDL

Tik pred koncem leta 1980 je občinska konferenca socialistične zveze v Murski Soboti pripravila sprejem za svoje aktiviste-jubilante, ki so se ga udeležili tudi predstavniki ostalih družbenopolitičnih organizacij, skupščine občine in izvršnega sveta. Vse jubilate je toplotno pozdravil predsednik OK SZDL Franjo Sonaja, ki je med drugim poudaril, da so kot vestni družbenopolitični delavci v preteklem obdobju in v iztekajočem se letu prispevali pomemben delež k nadaljnjemu razvoju socialistične samoupravne družbe. »Vaše delo je močno vtakano v celoten proces naše revolucije, še posebej pa v razvoj in napredek občine in Pomurja na vseh področjih življenja in dela, predvsem pa na družbenopolitičnem področju. Z doslednim revolucionarnim delom in osebnim zgledom ste nenehno utrjevali in razvijali zvezo komunistov in socialistično zvezo, kot eden njenih najbolj privrženih in najodgovornejših članov.« je podčrtal Franjo Sonaja.

Zatem je predsednik skupščine občine Karel Sukič izročil viško priznanje predsedstva SFR Jugoslavije — red dela z rdečo zastavo Stefanu Sabjanu ob njegovi 60-letnici. Enak jubilej pa so tokrat proslavili še Cveto Margan, Franc Erniša, Ferdo Flisar, Ivan Zorko, Štefan Flisar, Sida Podlesek, Meta Nadai, Jože Janež, Emil Sep, Miloš Eržen, Janez Horvat, Srečko Gorjan in Franc Erjavec. Jože Horvat ima za sabo 65-letni življenjski jubilej, Franc Pajtler, Marija Jonaš in Zdenka Požar 70-letnico, Cecilija Gomišček pa 80-letnico.

M. Jerše

Strokovna služba Skupščine občine in izvršnega sveta Skupščine občine Lendava, Trg Ljudske pravice 5

OBJAVLJA

PROSTA DELA IN NALOGE

referenta za skupščinske zadeve

Pogoji:

- višja pravna ali upravna šola in tri leta delovnih izkušenj;
- kandidati morajo izpolnjevati splošne in posebne pogoje ter imeti družbenopolitične in moralne kvalitete za delo v strokovni službi Skupščine občine in izvršnega sveta.

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijave z dokazili pošljite na naslov: Skupščina občine Lendava, Trg Ljudske pravice 5, v 15 dneh od dneva objave.

GRADBENO PODJETJE TEMELJ p. o. CANKOVA

Po sklepu delavskega sveta razpisna komisija

RAZPISUJE

prosta dela in naloge:

1. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Za individualnega poslovodnega organa lahko kandidirajo kandidati pod pogoji:

- da imajo visoko šolo gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gradbeništvu ali
- da imajo višjo šolo gradbene smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v gradbeništvu
- da so moralno politično neoporečni in družbeno aktivni.

Poleg navedenih pogojev bomo pri izbiri upoštevali pogoje, določene v družbenem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v občini Murska Sobota

Prijave sprejema razpisna komisija 15 dni po objavi.

2. VODJA RAČUNOVODSKE SLUŽBE — RAČUNOVODJA

Pogoji:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo ekonomske smeri
- da ima 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog s področja financ, knjigovodskih in računovodskih poslih
- da ima organizacijske sposobnosti
- da je moralno-politično neoporečen.

Prošnje z dokazili o izobrazbi in delovnih izkušnjah pošljite v 15 dneh od objave.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končani objavi.

STRELSTVO

ZMAGALA INA

V Lendavi je bilo tradicionalno tekmovalje z zračno puško, posvečeno dnevu JLA. Tekmovanja se je udeležilo sedem ekip. Največ uspeha je imela ekipa INE, ki je osvojila prvo mesto s 491 krogi pred Planiko Turnišče Partizan I. 6 6 0 30:1 12

485, Lendavo 482, Turniščem 467 in Milico Lendava 394 krogov. Med posamezniki je bil najboljši Koroša (Turnišče) s 179 krogi pred Lovrakovo (INA) 175 in Leinerjem (INA) 168 krogov.

S. A.

NAMIZNI TENIS

PARTIZAN BREZ PORAZA

Končan je bil prvi del tekmovalja v občinski rekreacijski namiznoteniški ligi Gornja Radgona, kjer je sodelovalo sedem ekip. Prvo mesto je brez poraza osvojila ekipa Partizana iz G. Radgone.

Partizan I.	6 6 0 30:1 12
Avtoradgona	6 5 1 26:11 10
Sp. Ivanci	6 4 2 23:14 8
Partizan II.	6 3 3 21:15 6
Negova	6 2 4 10:23 4
Partizan III.	6 1 5 9:25 2
Merktor	6 0 6 0:30 0

MALI NOGOMET

PRVO MESTO ŠŠD

Solsko športno društvo ŠŠC Murska Sobota je organiziralo turnir v malem nogometu, na katerem so sodelovale tri ekipe. Zmagala je ekipa ŠŠD s 4 točkami pred Klubom mladih 2 in Profesorji brez tičke.

Z.

Izučil je trideset vajencev

Tokrat sem obiskal Blaža Lutarja, 72-letnega upokojenega krojača iz Beltincev. Pokramljala sva o marsičem. Kot prvo naj omenim, da mu življenjska pot ni bila posuta s cvetjem, saj je v osmih letu starosti ostal brez očeta, v družini pa je bilo 9 otrok, za katere je na mali kmetiji v Odrancih morala skrbeti mati. Od teh devetih otrok je danes živ le Blaž. Po končani osnovni šoli je moral zahajati na prihožnostna dela, predvsem v vinograde čez Muro, katerih lastniki so bili tuji. Plačilo za delo je bilo skromno.

Leta 1924 mu je sreča bila naklonjena. Izučil se je za krojača. Po končani vajeniški dobi je šest let delal kot pomočnik pri različnih krojaških mojstrih širom Pomurja, pot pa ga je zanesla tudi v Ljubljano, dokler ni leta 1934 postal krojaški mojster in samostojni obrtnik. V času opravljanja samostojne krojaške obrti je izučil kar trideset krojaških vajencev. Nekateri od teh so danes samostojni obrtniki, drugi delajo kot pomočniki, nekateri pa so se izšolali za krojaške tehnike.

Tovariš Blaž je ves čas najinega kramljanja poudarjal, da delo krojača ni bilo lahko, saj 42-urnega delovnega časa ni poznal, marveč so delali od jutra do večera. Krojač vložnega, predvsem ročnega dela, ni mogel v celoti zaračunati, zato meni, da se sedanja serijska proizvodnja oblačil po tekočem traku glede porabe delovnega časa ne da primerjati. Pri serijski proizvodnji vsak delavec obvlada svojo fazo dela, medtem ko mora krojač obvladati vse faze dela, zato meni, da tudi v tem tiči delno vzrok, da danes po naših vaseh ni krojačev, ali so pa redki.

Tovariš Lutar pa si je pri svojem poklicu odtrgal tudi delček časa za delo v raznih društvih. Več let je bil predsednik domačega gasilskega društva, pozneje tudi blagajnik, petindvajset let pa je sodeloval v folklorni skupini Beltinci — prvič leta 1935. Zdaj opravlja funkcijo blagajnika društva upokojencev in je delegat delegacije SIS za zdravstvo. A. H.

KO ZB BELTINCI

Skrbijo za svoje člane

Krajevna organizacija ZB Beltinci skrbi za svoje ostarele in bolne člane. Tako so tudi tokrat pred iztekom koledarskega leta pripravili srečanje članov, ki so dopolnili 60, 70, 80 ali več let ter se jih ob prisrčnem razgovoru in pogostitvi spomnili s skromnimi darili. Letošnji jubilarji so bili: Matija Slavic iz Lipovec, Martin Sreš iz Izakovec, Ivan Brumen iz Beltincev in Rozalija Rešek iz Beltincev. Posebna skupina je obiskala na domu 13 bolnih članov borčevske in invalidske organizacije na območju krajevnega urada Beltinci in jih prav tako skromno obdarila. Izkazane pozornosti so bili ostareli in bolni člani borčevske in invalidske organizacije izredno veseli. F. M.

Pred dnevi sta v krogu svojih otrok in vnukov praznovala zlato poroko Anton in Alojzija Tibaot iz Babinec. Poročila sta se 24. novembra 1930 v Križovljanah. Oba sta od rane mladosti trdo delala in oba izgubila materi v otroških letih. Danes sta še čvrsta, zdrava in še vedno opravljata lažja dela. Želimo jima, da bi dočakala še več skupnih življenjskih jubilejev v krogu svojih otrok in vnukov. Marija Tivadar

GRADISCE V SLOV. GORICAH

POUDAREK IZOBRAŽEVANJU

Mladinska organizacija v Gradišču v Slovenskih goricah je na letni in programski konferenci pregledala dosedanje delo in sprejela obširen program dela za prihodnje leto.

Z delom v minulem obdobju so dokaj zadovoljni, lahko pa bi bilo še boljše, če bi se v akcije in druge prireditve vključevalo še več mladih. V prihodnjem letu bodo mladi v Gradišču posvetili večjo pozornost izobraževanju. Organizirali bodo dvodnevne seminarje in več delovnih akcij, večjo pozornost pa bodo posvetili tudi sodelovanju z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in društvi. Janez Lorber

GEDEROVCI

ŠE NAPREJ SO AKTIVNI

Mladi iz Sodišinec. M. Petrovec in Gederovec, ki so lani dobili priznanje za najboljšo OO ZSMS v KS, so tudi letos dokaj aktivni. Najbolj privlačna so številna zanimiva predavanja: od teh so bila najbolj obiskana: Neuvrščeni in Jugoslavija. Osnovni pojmi radioamaterstva. Odkritje novega zdravila interferon. Poljska kriza in njena pomenost z našo ekonomsko krizo... Vsa predavanja so pripravili mladi sami, poleg tega pa imajo vsak teden poročila o pomembnih političnih dogodkih.

Novo vodstvo je ustanovilo tudi komisije za šport, kulturo, informiranje, že od prej pa je aktivna komisija za SLO in DS. Tesno sodelujejo s pripadniki JLA, ki se udeležujejo njihovih sestankov. Ob dnevu republike so organizirali skupaj z njimi. OŠ Gederovci in OO ZSMS Krajna proslava. Ob tednu starejših občanov so s sodelovanjem z drugimi DPO v krajevni skupnosti razveselili le-te z obiskom na domovih in pogostitvijo. Svoje prijatelje graničarje na petanjski karavli so obiskali 22. decembra, jim poklonili praktično darilo in pripravili kulturni program. Veliko so prispevali tudi k uspešnosti referendumov in okrasili vsa volišča.

V bodoče bi radi tesneje sodelovali s sosednjimi mladinskimi organizacijami in organizirali skupne akcije. B. P.

Bralec Jože Rožman iz Radenec nam je poslal posnetek in dodal dve želji: uredili in odprli naj bi staro cesto iz predvidene ulice Matije Gubca proti železniškemu podvozu, čim prej pa naj bi poskrbeli, da bi izginili tudi takšni prizori — enega vidite na sliki — saj je vožnja po cesti, brez mostu, včasih prav nemogoča. Bosta ti dve želji vsaj v prihodnjem letu uresničeni? Počakajmo na dedka Mraza, mogoče bo vsaj on kje posredoval, Radenčani pa naj kar pridno plačujejo samoprispevek.

VELIKA POLANA

Srečanje s starejšim

Prav prijetno srečanje s starejšimi občani so pripravili v prostorih osnovne šole v Veliki Polani. Organizatorji so bili odbor Rdečega križa skupaj s SZDL in KS Polana, za kulturni program pa so poskrbeli učenci osnovne šole.

Skromna pogostitev, prijetno kramljanje, vse to je popestrilo srečanje. Š. Prša

GORNJA RADGONA

TABORNIŠKI POHOD

Tudi letos so mladi klubovci taborniškega oddelka Pod starim gradom iz Gornje Radgone konec decembra organizirali taborniški orientacijski pohod v počastitev dneva JLA. Pri izvedbi tega zahtevnega taborniškega tekmovanja, ki je letos dobil pripis dneвно-nočni, so tabornikom iz oddelka Pod starim gradom priskočili na pomoč OK ZSMS Gornja Radgona in še posebej OO ZSMS Janžev vrh in Negova, ki sta mladim tekmovalcem in organizatorjem ponudili svoje prostore ter pomagali tudi pri sami izvedbi tekmovanja in prav tako sodelovali na zaključni prireditvi ob podelitvi nagrad s kulturnim programom. Kljub skromni udeležbi (zaradi slabega vremena) je tekmovanje uspelo, mladi tekmovalci iz taborniških oddelkov in enot teritorialnih obramb Pomurja pa so na zasneženi 15 km dolgi progi dokazali, da se znajdejo na neznanem terenu, obenem pa znajo nuditi prvo pomoč in odlično poznajo zgodovino naše NOB in življenje največjega vzornika tovariša Tita. Vsa ta znanja bodo mladim koristila ob morebitni obrambi domovine, pa tudi v vsakdanjem življenju.

Zmagovalci so bili: v mešani konkurenci člani ekipe teritorialne obrambe iz Murske Sobote, v moški konkurenci pa je prvo mesto zasedla ekipa taborniškega oddelka Žitnih plavic, prav tako iz Murske Sobote. Vsa pohvala gre tudi organizatorjem, še posebej vodji tekmovanja Alojzu Ivančiču. Prireditelji si v prihodnje želijo, da bi na tradicionalnem orientacijskem pohodu odslej sodelovalo še več taborniških oddelkov iz vsega Pomurja. Boris Jaušovec

TEMELJI ZA DVORANO

Krajani so se na zboru občanov odločili za gradnjo dvorane pri gasilskem domu. Pred kratkim so že opravili zemeljska dela in zabetonirali temelje. Prizidek so sicer nameravali spraviti pod streho že to jesen, a jih je ustavilo vreme in bodo morali z deli nadaljevati spomladi. frku

MLADI ZADRUŽNIKI

V Mlajtincih so na pobudo vaščanov in TZO Panonka pri OO ZSMS ustanovili aktiv mladih zadruženikov, saj so v vasi v glavnem vse kmetije preusmerjene. Sedaj je vanj včlanjenih štirinajst mladih, ki bodo spomladi dobili njivo, na kateri bodo izvajali poskuse s poljščinami. frku

Uroš Lipušček govoril pomurskim študentom

V decembru je aktiv ZK pomurskih študentov pripravil zanimiv sestanek. Poleg razprave o akcijskem programu aktivna za šolsko leto 1980/81 in njegovega sprejema je bila na dnevnem redu tudi še ena izmed točk iz tega programa spremljanje aktualnih zunanje in notranjepolitičnih dogajanj. Na sestanku je namreč prišel novinar RTV Uroš Lipušček, ki je prisotnim najprej orisal trenutni mednarodno-politični položaj, potem pa je odgovarjal na številna vprašanja študentov, ki jih je zanimalo predvsem stanje v ZDA po volitvah in iraško-iranski spopad. Za konec je zbranim na njihovo prošnjo povedal še nekaj vtisov s svojega bivanja v Iranu kmalu po zmagi islamske revolucije. Jože Pojbič

GORNJA RADGONA

Plavalni tečaj za mladi rod

Vzgojnovarstvena organizacija Gornja Radgona je organizirala plavalni tečaj za otroke, rojene leta 1974. Prostor za to koristno učenje so dobili v pokritem plavalnem bazenu v Radencih. Mladi rod se je dokaj hvaležno lotil vaj in prenekatereje je uspelo, da so že dokaj mirno zaplaval. Bo že šlo, pravijo organizatorji. F. Klemenčič

NEGOVA

DVAJSET TELEFONOV

Te dni so končali delavci PTT podjetja iz Murske Sobote montažo telefonov v krajevni skupnosti Negova, ki bo odslej imela avtomatsko povezavo preko avtomatske telefonske centrale v pošti Spodnji Ivanjci.

Treba je poudariti, da je 20 priključkov že sedaj premalo za vse, ki bi želeli v Negovi imeti telefon, toda že sedanja pridobitev je velik napredek. L. K.

BELTINCI

VSESTRANSKA AKTIVNOST

Beltinci so največja vas v občini Murska Sobota, saj imajo nad 2.300 prebivalcev. Družbenopolitična, društvena, klubska in samoupravna organiziranost v krajevni skupnosti pa daje utrip vsestranski aktivnosti.

V kraju deluje, poleg sveta in skupščine krajevnih skupnosti, precej organizacij, društev in klubov, vanje pa je vključenih veliko občanov, ki skrbijo za nemoteno delovanje. Pri reševanju krajevnih problematik ima odgovorne naloge KO SZDL, kajti vsa pomembnejša vprašanja je potrebno na skupnih sestankih usklajevati in iskati najboljše rešitve, ki jih potem obravnavajo in sprejemajo na zborih občanov. Prav usklajevanje različnih predlogov in mnenj pa je doslej v

Beltincih rodilo lepe uspehe na vseh področjih. Tudi na področju investicijskih vlaganj in komunalnega urejanju vasi so bili doseženi lepi uspehi, to pa je rezultat sodelovanja ne le organizacij in društev, marveč tudi vseh občanov v KS.

V Beltincih pa tudi sedaj ne mirujejo. Folklorna skupina pridno vadi nove plese, pevski zbor KUD in društva upokojencev tudi, na športnem področju pa je v ospredju nova organiziranost z ustanovitvijo enotnega športnega društva v Beltincih. A. H.

BREZOVCI

Spomini ne zbledijo

Občani KS Brezovci so se zbrali na že tradicionalnem srečanju ob dnevu JLA. Tokrat je bila proslava v prostorih gasilskega doma. Z enominutnim molkom so vsi prisotni počastili spomin na velikega borca za mir tovariša Tita.

Kulturni program je po govoru Štefana Benka pripravila in izvedla recitatorska skupina OO ZSMS Brezovci, nato pa so predvajali še dva filma o SLO in družbeni samozaščiti. Mina Filipič

PUCONCI

Praznovanje 22. decembra

V praznovanje 22. decembra, dneva JLA, so se vključili tudi občani v krajevni skupnosti Puconci. V organizaciji KO ZRVS Puconci je bil orientacijski pohod. Ekipa se je pomerila v streljanju z zračno puško, določanju razdalje med posameznimi točkami, določanju azimuta in hitrostnem delu pohoda.

Vse sodelujoče ekipe so prejele priznanja za sodelovanje. Nato je bil v dvorani v Puconcih kulturni program, katerega so izvedli učenci osnovne šole. Bešt

KRUPLIVNIKA

Nekaj ur med graničarji

Ob prazniku JLA so se mladi iz OO ZSMS Grad, Kruplivnika in Dolnjih Slavec odpravili na karavlo v Kuzmo in obiskali naše čuvarje meja. Ob prazniku so jim čestitali in jih prosili, naj bodo še naprej tako budni.

Graničarji so bili veseli obiska. Radi so odgovorili na vprašanja, mladi pa so si ogledali tudi njihove prostore in osnovno orožje.

Še posebno veselo je bilo okrog poldneva na plesu ob zvokih harmonike. Na obisku so se z mladinci karavle Kuzma dogovorili za sodelovanje. Vojaki so jih povabili, naj jih še obiščejo. Olga Recek

PETANJCI

Proslava ob dnevu JLA

V počastitev dneva JLA so člani OO ZSMS, ZRVS in SZDL Petanjci pripravili proslavo v vaškem gasilskem domu. V kulturnem programu so nastopili mladi z recitacijami, nato pa je doktor Vanek Šiftar povedal nekaj besed o zgodovini vasi Petanjci med NOB. Zavrtili so tudi film o naši armadi. frku

Mladinska organizacija je močna tudi v armadi

Pred dnevom oboroženih sil so se v enoti Gajič Toplice zbrali delegati osnovnih organizacij ZSMJ v JLA. Pregledali so delo v vseh letošnjih mesecih, sprejeli program za prihodnje leto in izvolili novo vodstvo. Poročilo je zajemalo najbolj bistvena področja dela, probleme in uspehe mladincev-vojakov; idejnopolitično izobraževanje, kulturne, zabavne in športne aktivnosti mladinske prostovoljno delo, kviz tekmovanja, raznovrstne oblike sodelovanja s terenom, borbo za stabilizacijo, proslavo dneva graničarjev z graničarsko štafeto in množično manifestacijo Mladost v pesmi, besedi in spretnosti, ki jo pripravljajo skupaj z Zvezo socialistične mladine Slovenije.

Ko so se dogovorili o načrtu za prihodnje leto, je bila želja vseh, da se okrepijo vlogo konference osnovnih organizacij in njenih komisij. Konferenca mora biti še tesnejši povezovalac vseh osnovnih organizacij in jim biti v pomoč pri njihovem delu. Zato so se dogovorili, da čimprej pripravijo seminar za vodstva osnovnih organizacij, kjer se bodo seznanili z organizirano in akcijskim programom ZSMJ v JLA. Poseben ton sta razpravi dala Stanko Kerčmar, predstavnik OK ZSMS Murska Sobota in Andrej Ščavničar, sekretar OK ZSMS Ljutomer, ki sta se zahvalila za dosedanje in dala ideje za prihodnje sodelovanje. Igor Lipovšek

Krst v imenu boginje Diane

ZAKAJ ZAJEC PRED BELIM PSOM BOLJ TEČE KAKOR PRED ČRNIM?

Pravi lovec je po nagibu čuvar narave. Torej ne le lovne divjadi, temveč vsega živega sveta. S svojim načinom življenja pa je lovec tudi čuvar zdravega življenja in ljubezni do domovine. Kar lovec naravi vzame, ji vrača. Lov je za slehernega slovenskega lovca stvar časti in odgovornosti. Kdor ne more uskladiti svojega vedenja z zahtevami lovske etike, ta ni pravi lovec. Pistelj Tone Svetina, sicer pa tudi lovec, je zapisal, da je lov nenehno potovanje v preteklost in pot v prihodnost. Lov je iskanje samega sebe, je radost, je volja do življenja, je vrnitev človeka k izhodiščem, v izgubljeni raj, v naročje matere narave. Lov torej ni zgolj uplenjanje divjadi, kakor si marsikdo iz vrst naših občanov večkrat predstavlja. Sicer pa je lovstvo po namenu lahko športno, gospodarsko in posebno. Vsak član lovske organizacije je hkrati športnik, ki mu je udejstvovanje v lovstvu rekreacija, ki pa v okviru celotne lovske organizacije prispeva k lovskega gospodarstvu. Poseben namen lovstva, poleg športnega in gospodarskega, je gojitev divjadi za namene, kakor so znanstveno raziskovalna dela, državni rezervati, lovišča izključno za odlov divjadi, za umetno zrejo in podobno. Lov pa je zelo pomemben tudi zaradi tako imenovanega lovnega turizma, kjer smo prav Pomurci dosegli že pomembne uspehe, zlasti pred leti, ko se je lovec na našem območju kar trlo. Le-ti so lovišča precej izčrpali in je bila zato pametna odločitev, ko so se v nekaterih lovskih družinah odločili za manjši odstrel. Skratka: z divjadjo je treba dobro gospodariti. Kar lovec naravi vzame, ji mora tudi vrniti.

LOVEC MORA BITI HLA-DNOKRVEN

Iz opisanega je moč razbrati, da pravi lovec daje več kot dobiva. Tisti, ki se odloči postati član zelene bratovščine, se torej mora dobro zavedati svojih obveznosti do lovske družine in do narave

navade. Iz knjige Naš lov povzema zapis dr. Stanka Bevka, ki pravi, da je že okoliščina, da je lovec v lovišču ob vsakem vremenu in da skuša biti divjadi čim manj viden, povzročila posebnost v njegovem oblačenju. Lovci torej nosijo posebno obleko in lovske klobuk. Medtem ko nosi vojak puško vedno na desni rami, jo lovec oprta navadno na levo, tako da je cev obrnjena naprej. Desna

lovcem je Diana (tudi soboški istoimenski hotel) neke vrste zaščitnica, seveda pa tega lovci ne jemljejo preveč resno. No, in tako so v svojo obred, ko krstijo zelenca, sprejeli besedilo, ki se glasi: »Krstim te v imenu boginje Diane za lovske čast in poštenje; v imenu zelene bratovščine za lovske družine složno življenje; v imenu navzoče lovske družbe za puške pravilno nošenje.«

Ko me je znanec Viktor povabil, naj prisostvujem njegovemu lovskega krstu, sem obljubil, da bom prišel. O lovcih in lovu sem namreč veliko slišal, prav tako tudi o njihovih običajih, le na ta pravem krstu še nisem bil. Napisal sem se je ponudila prilika in sem sklenil, da je ne bom izpustil. Tega običaja pa niso hoteli zamuditi tudi mnogi drugi, vsekakor pa ne svojci Viktorja in Jožeta, ki sta se najprej pripravljala na lovske izpit, potem pa še na krst. Sta člana lovske družine Velika Polana. Tako se nas je v koči pri Copekovem mlinu v Mali Polani zbralo kar precej in smo z nestrpnostjo (enako pa tudi krščenci) čakali krstni obred. Lovski krst se na Slovenskem izvaja v več različicah, hrani pa ostanke srednjeveškega obreda — poviteženja. Najprimernejši čas za lovske krste je neposredno po lovu, na katerem je novinec uplenil le majhno divjad, je manj priložnosti za krst takoj po uplenitvi. Tako tudi polanska krščena nista čakala na krst, ko bi uplenila kaj večjega, ampak sta se za krst pripravljala na določen dan. Krstni obred je potekal pred zelo strogim sodiščem, ki je bilo sestavljeno iz predsednika in dveh prisodnikov in stražnika oziroma birica, obtožena pa sta imela svoja zagovornika.

pristopil najprej k Jožetu, opravil obred, nato pa ga je še ponovil pri Viktorju, ki se je — zdí se tako — lovskega krsta najbolj bal. Menda je naredil tudi nekaj več grehov. Predsednik sodišča je vzel v roke liter vina, ga nekaj zlijl krščencu za vrat, ob tem pa govoril: »Krstim te v imenu boginje Diane za lovske čast in poštenje... za lovske puške pravilno nošenje.« To pa še ni bilo vse» poljubiti sta morala še zajčka. Krščencu sta izpolnila tudi to nalogo, nakar je predsednik sodišča razglasil, da sta postala polnopravna člana lovske družine Velika Polana in ju spomnil, naj nikoli ne zatajita lovske časti in na lovu nikoli lovske pravičnosti. Udarci po zadnji plati (ki so pozneje sledili) pa naj bodo v opomin na zvesto izvrševanje lovske dolžnosti. Kaže, da sta se oba krščena še najbolj bala ta pravega krsta s palico, vendar so bili lovci le prizanesljivi, vsaj večina njih, in so ju le spalico, »pó riti pobožali«. Nobenemu od njiju naslednji dan ni bilo treba iti k zdravniku in na bolniško, se je pa to menda zgodilo ob prejšnjem krstu.

LOVSKI BOGRAČ

Po krstu sta krščena poljubila lovske palice, se zahvalila za sprejeto čast in obljubila, da se bosta izkazala za vredna in pravična lovca. Predsednik sodišča jima je stisnil roko, nazdravil in oba sta morala izpiti dva decilitra vina. To pa ni bilo prvič, saj sta tudi prej, v času sojenja, so nista vedela vselej dati pravilnega odgovora, bila kaznovana z dva decilitra vina, ki ga je bilo treba izpiti na dušek. Enaka kazen je bila naložena njunima zagovornikom in vsem drugim, ki so se vmešali v delo sodnih organov.

Končno je bil krstni obred pri kraju. Sledilo je še podpisovanje lovcev in gostov na palico, s katero so ju »krstili«. Medtem pa so lovčevi ženi in njune pomočnice že pogrnile mizo, nakar je še bolj zadisalo po prekmurskem bograču. Bilo ga je veliko in nihče ni šel lačen domov. Pa ne le te lovske specialitete tudi drugih dobrot se je človek lahko naučil.

Bograč je bil hudičevo začinjjen, zato ga pijača ni in ni mogla pogasiti. Se sreča, da so lendavske gorice letos dobro obrodile in je tako vina kar precej, pa ga zato tudi v lovske koči v Mali Polani ni zmanjkalo. Nekateri so se kar

»Krstim te v imenu boginje Diane...«

oziroma divjadi. Poleg tega pa mora opraviti še lovske izpit. Gradivo zanj je zelo obsežno, saj obsega lovske živaloslovje, v katerem so obravnavani sesalci: parkljari, glodalci, zveri; ptice, kure, ujede; plojkokljuni, potapljavci, veslonožniki, močvirniki, žerjavovci, pobrezniki, galebi, sove, golobi in ptiči pevci. Poglavje o lovskih psih obravnava vrste lovske psov, ki so gonilci, jamari, krvosledci, šarivci in pitčarji. Prav tako se bodoči lovec mora poučiti o zreji in negi psa, njegovem šolanju ter vodenju v lovišču. Lovski izpit obsega tudi poglavje o boleznih divjadi in psov, gospodarjenje z divjadjo, lov in lovske orodje, lovska pravičnost, vedenje na lovu in dolžnosti lovskega osebjia, plen in ravnanje z njim, lovska zakonodaja, lovske gospodarstvo, varstvo narave, pomoč pri nezgodah na lovu in tako naprej. Izpitno gradivo je torej zelo obsežno in je treba za njegov študij porabiti kar precej časa. Lovec mora biti dober poznavalec prirode, predvsem divjadi in njenih navad; do narave mora biti pošten in iskren, saj je njen zaščitnik in gojitelj. S puško v roki je v svojem okolju gospodar divjadi, njenega življenja in smrti. Oč pojavih v naravi mora biti hladnokrvnen in ob tem ustrezno presojati in premišljeno ukrepati. Lovec mora poznati glasove divjih živali in jih znati tudi oponašati. Vešč mora biti tudi v razpoznavanju slečtov in drugih znakov, ki jih divjad pri svojem gibanju pušča v okolju.

roka mu tako ostaja prosta za uporabo palice ali za razne druge potrebe. Lovca pravega kova spoznamo tudi po njegovi govorici. Marsikak izraz, ki ga rabi lovec, v navadnem govoru ni običajen ali celo pomeni kaj drugega. Nekaj primerov: Slabo zadeto divjad dokonča (umiri) z rešilnim strelom. Če prvi strel ni zadel, popravi z drugim, če mu pri tem puška ne zataji, da je naboj gluh. Zastreljeno, obleglo žival poišče, potem ko je zalomil nastrel, po krvnem sledu z barvanjem ali s psom druge pasme, če je temu priučen in se prime sledu ter zna najdeno divjad nakazati ali oblažiti. Dalje: preden lovec ukrivi prst na jelena, ga oceni, t.j. natanko se prepriča, če je loven, koliko paroškov ima, če je močen, mlad, star, če okrneva itd. Tudi pri srnjaku najprej ugotovi, ali je šilar, vilar ali šesterak ali pa morda kak kržljavec, ki je potreben odstrela iz gojitvenih razlogov. Posamezen lovec lovi ali na zalazu ali na čakališču, s hostovanjem ali pritiskanjem ali pa z vabilom in kliči, trobi jelenu, pivka srnjaku in piska jerebu. Pa še to: lovci pravijo razprostrtemu repu velikega petelina pahljača, ruševčevemu podrepku belo oko, zveriskim očem, ki se ponoči svetlikajo, kresnice; beli lisi na zadnji srnjadi okence (zaplata)... vidni del ženskih spolovil zaščiten del kaste divjadi ima ime smokvica, zimska dlaka ob spolovilu čopek... Stara lovska navada je, da se vleče, nosi ali vozi divjad vedno z glavo naprej.

LOVSKE ŠEGE IN NAVADE

Podobno kot v drugih družinah, imajo tudi lovci svoje šege in

KRST V IMENU BOGINJE DIANE

Iz bajeslovja vemo, da je bila Diana boginja lova. Tudi našim

Zelencu Viktor in Jože pred strogim lovskim sodiščem

KRIVI STE VELIKO GREHOV

Obtožnica, ki je bila prebrana posebej za Viktorja in posebej za Jožeta, je očitala veliko grehov. Na tem mestu jih ne bom navajal, le to bom zapisal, da so se kršitve nanašale na lovska pravila in ustaljene običaje. »Obtožencema« pač ni preostalo drugega, kot da sta grehe priznala in čakala na zaslužen kazni. Tudi njuna branitelja nista kaj prida uspela znižati kazni. Potem ko je predsednik sodišča ugotovil, da sta kandidata še kar zadovoljivo odgovarjala tudi na vprašanja o lovu, o čemer se je posvetoval še s prisodnikoma, je razglasil, da sta zelenca opravila lovske izpit in da sta vredna lovskega krsta. Nato je

precej nacejali. Tudi meni je beseda tekla nekoliko hitreje, kot pa zdaj, ko to pišem. No, tako omamljen pa vendarle nisem bil, da si ne bi zapomnil tudi nekaj odgovorov na šaljiva vprašanja predsednika sodišča, ki ju je zastavil svojima »žrtvama.« na primer: Zakaj zajec pred belim psom bolj teče kakor pred črnim? Viktor in Jože sta dejala: Ker misli, da si je beli slekel suktnjo, da bo v srcaji hitrejši! Zdaj vem tudi, kdaj zajca bole zobje. Takrat, kadar ga drži pes. Slišal sem tudi, kdaj ima divja kura največ perja na sebi. Takrat, kadar je petelin na njej.

ŠTEFAN SOBOČAN

Dušan Rešek

Prebrisani vajenec

(Narodna)

Nekoč je živel na robu majhnega mesta v razpadajoči cimirani hišici star-slaboten čevljarski mojster. Ta je imel v uku prebrisanega vajenca, ki je bil vedno dobre volje, zato ga je imel mojster rad. Neko soboto po končanem delu je mojster poslal vajenca, da odnese strankam popravljene čevlje na dom. Vajenec je čevlje povezal med seboj, jih vrzel čez ramo in se podal proti mestu. Med potjo si je žvižgal in pel. Tako veselega ga sreča visok gospod oblečen v lepo črno obleko, pokrit s klobukom in s palico v roki. Gospod zaustavi vajenca in mu reče:

»Hej, ti, majhen fant! Vidim, da si dobre volje in videti tudi prebrisan. Če rešiš to uganko, dobiš pet kron. Moraš mi vzeti klobuk z glave, da se jaz ne bom upognil, ti pa ne stopi na stolec ali kak drug visok predmet.«

Vajenec je meril gospoda od pet do glave in tuhtal, kaj mu naj odgovori. Slednjič se mu je posvetilo v glavi.

»Gospod, če boste vi mene na trgu ob dvanajstih pihali v ta zadnjo tako, da se ne boste upognili, jaz pa nikjer stopil gor, vam dam deset kron.«

Gospod se je silno razjezil, dvignil palico, da bi fanta udaril po glavi. Ta se je zmuznil in začel teči, gospod pa za njim. Nekaj časa sta tekla, dokler se nista znašla pred redarjem, ki je stal na cesti in pregledoval promet. Redar fanta ni opazil, ker je bil ta majhen in se je kar smukal med ljudmi. Zagledal je samo velikega gospoda, ki je tekel po pločniku, vpil in mahal s palico po zraku. Zagrabil je piščalko, zapiskal in zavpil:

»Stojte, gospod! Kam se vam tako mudi? Vas je kdo okradel?«

»Ne, gospod radar. Bežim za tistim smrkavcem.« in s palico pokazal za fantom, ki je tekel pred njim in se počasi zgubljal med ljudmi.

»Kaj vam je storil?«

»Dejal mi je, naj ga na glavnem trgu ob dvanajstih piham v ta zadnjo, pa dobiš za to od njega deset kron.«

Redar je izvilkele žepno uro in pogledal na njo. Pomirjevalno je potrepljal gospoda po rami in mu dejal:

»Dragi gospod. Za to vam pa res ni potrebno teči. Do dvanajstih imate še pol ure časa.«

Zanimiv drobiž

Namigujejo, da bo popularni pevec in igralec Frank Sinatra imenovan za veleposlanika v Italiji. S tem se mu bo baje za prizadevnost v predvolilni kampanji oddolžil novi ameriški predsednik Reagan. Za Sinatro bo to zagotovo lepo priznanje, posebno še, ker je bil novi ameriški predsednik igralec, če bo tudi dober »režiser«, pa bomo še videli.

Iz Slovenj Gradca smo dobili za ženske z visokimi petami, ki so preveč okončene, malce neveselo vest. Pred bolnišnico so namestili opozorilno tablo, ki prepoveduje vstop z visokimi ozkimi petami. Ze vedo zakaj. Moda gor ali dol, tla pa so zaradi neumne mode le preveč poškodovana.

Če se spreminja temperatura, se v kamnu z luknjičavim okvirjem spremeni barva, poročajo iz New Delhija. Pod izbrušeni vložkom planinskega kristala je tanka plast tekočih kristalov, ki so občutljivi na vsako spremembo temperature. Barve se spreminjajo od živo rdeče do svetlo modre. Se nam torej obetajo moderni »temperaturni« prstani?

Se ena iz New Delhija: Narain Sing bi bil čisto navaden policaj, če ne bi imel sto centimetrov dolgih brk, ki jih »goji«, že od leta 1962. Nič čudnega torej, če imamo tudi pri nas čedalje več brkatih policajev.

Vsaj pet in pol milijona Italijanov trpi zaradi revmatičnih obolenj. Zdaj se trudijo, da bi z boljšo organiziranostjo zdravstvene službe naredili kar se le da, saj za zdravljenje in okrevanje porabijo milijarde lir. Okrog tega so pripravili tudi poseben kongres.

STOLETNA TAJIKA — Vogrinova Ana ali po domače Tajika, ki živi pri Poštarovih v Rakičanu, je z novim letom stopila v stoto leto. Rojena v Bogojini kot ena izmed Benkovičevih otrok, je pri sedmih letih izgubila mater, pri devetintridesetih postala vdova in na jesen življenja pristala pri družini hčerke Anike, ki skrbi zanjo. Ko smo jo obiskali, je brez očal brala knjigo, potem pa z otroškimi navdušenjem povedala pesmice, ki se jih je naučila v mladih letih. V tistih, ko je kot prava Prekmurka nosila le lanene, doma izdelane obleke. Ker je njena rojstna letnica 1881 je to razumljivo. bb

Foto: Albert Ábrahám

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE

Ženski z dolgimi prsti prijeti

V ČASU PRED NOVIM LETOM JE BILO NA OBMOČJU POMURJA VELIKO MANJSIH IN NEKAJ VEČJIH TATVIN. ODKLJENJENA STANOVANJA SE NAPREJ VABIJO DOLGOPRSTIŽE.

BRATONCI — Voznik osebne avta 30-letni Jože Kavaš iz Beltincev, Panonska ulica, je med vožnjo v Bratonicah dohitel tovorni avto z napravo za posipavanje ceste in se zaradi vožnje v prekratkarnostni razdalji zaletel vanj. Gmotno škodo so ocenili na 25 tisoč dinarjev, voznik in žena Milka pa sta se pri tem lažje poškodovala.

LIPOVCI — 24-letni Miroslav Sraka iz Bratoncev 96 se je peljal z osebnim avtom skozi Lipovce in se med vožnjo srečal z voznikom traktorja. V tem hipu je izza traktorja prečkal cesto 5-letni S. R. iz Lipovca, ki ga je avtomobilist zadel. Zbil po cesti in hudo poškodoval.

GEDEROVCI — V tem kraju se je zgodila huda prometna nesreča, katere vzrok je izsiljevanje prednosti. 30-letna Ljubica Količ iz okolice Pulja, sicer pa zaposlena v Avstriji, se je peljala iz Sodišincev proti Gederovcem. V križišču cest je izsiljevala prednost pred osebnim avtom Franca Zachnerja iz Feldbacha v Avstriji, zato je Zachnerjeva žena Elizabeta hudo poškodovala. Škode na pa vozilih pa je za 40 tisoč dinarjev.

RAKIČAN — Čeprav 22-letni Štefan Gabor iz Rakičana nima dovoljenja za vožnjo osebnih avtomobilov, je vseeno sedel v avto s tujo registracijo in se tako odpeljal proti letališču v Rakičanu. Gabor je zapeljal na levo in trčil v

nasproti vozeče vozilo sovaščana Evgena Čora, pri čemer se je ta hudo poškodoval. nastala pa je tudi škoda na avtih, in sicer za 50 tisočakov.

ČRENŠOVCI — Voznik osebne avtomobila 38-letni Jože Trajber iz Lendave, Partizanska 63, ki se je peljal po magistralni cesti iz smeri Murska Sobota proti Lendavi, je v Črenšovcih v preglednem ovinku zapeljal v jarek, nakar je trčil v drevo. Zaradi tega se je lažje poškodoval, medtem ko je avto hudo zdelan, saj je škoda za 100 tisoč dinarjev.

MORAVCI — Kmalu potem, ko je Gustav Škalič iz Moravca po telefonu obvestil miličnike, da pogrša 10 tisoč dinarjev, so delavci UNZ šli na kraj dejanja. Ugotovili so, da je nekdo denar pobral iz predala v pisarni. Že naslednji dan pa so prišli na sled storilkama. Dejanja sta osumljeni 23-letna Stanka Baranja in 14-letna M. L., obe iz Dolge vasi. Tatvino sta priznali, vendar so pri njiju našli le še 200 dinarjev.

TURNIŠČE — Oddelek milice v Dobrovniku je 41-letna Antonija Hozjan iz Turnišča obvestila o nepovabljenih obiskovalcih. Povedala je, da pogrša zlat prstan, verižico, 100 šilongov in 2 kilograma mesa. Vse to sta iz stanovanja pobrali dve ženski vpričo njenih otrok. Miličniki so medtem že ugotovili, da sta dejanje storili porednici iz Dolge vasi: Stanka Baranja in M. L.

HOTIZA — V času našega poročanja še niso izsledili tatu 65.000 dinarjev, ki jih je odnesel iz nezaklenjene pisalne mize Ivana Kolenca s Hotize. Za storilcem poizvedujejo.

RAKIČAN — Na gradbišču stanovanjskega bloka v Rakičanu se je vnela lesena baraka 14 x 3 metre, v kateri je bil gradbeni material in orodje. Gmotna škoda znaša 55 tisoč dinarjev, požar pa so delno pogasili gasilci iz Murske

Sobote in Rakičana. Ognjeni zubliji so se pokazali dobre tri ure pozneje, ko so delavci zapustili gradbišče.

BOGOJINA — Na seniku Jožeta Vogrina v Bogojini so našli mrtvo 69 let staro Klaro Ščap iz Turnišča. Le zakaj je umrla, in prav na tem mestu? Odgovor na to vprašanje so poiskali preiskovalni organi in je takle: sem (na senik) se je zatekla, da bi prenočila. Ker je bilo hladno, ženska pa je bila vdana pijači, se je ponoči tako močno »podhladila«, da je umrla. To je tudi ugotovitev zdravnika in torej ni bilo vmes kako nasilje. S. S.

TEMELJNO SODIŠČE, ENOTA GORNJA RADGONA

Andrej Mulec obsojen na 9 let zapora

Tričlanski senat enote temeljnega sodišča v Gornji Radgoni, ki mu je predsedovala sodnica Marija Belec, je v teh dneh obravnaval kaznivo dejanje po členu 46/1 kazenskega zakonika SR Slovenije, ki ga je storil Andrej Mulec z Orehovskega vrha. Obdolženi je namreč na vaški veselici v Okoslavcih umoril Zvonka Babiča na ta način, da ga je udarjal z rokami po tilniku. Zaradi hudih poškodb je Ba-

bič med prevozom v bolnico umrl. Pred sodnike je stopil tudi brat Milan, ki mu je obtožnica očitala nasilniško obnašanje in sodelovanje v pretepu. Brata sta namreč pretepla Rudija Kumpa in druge ter poškodovala tuje premoženje. Sodišče je izreklo tili kazni: Andrej Mulec je obsojen na 9 let in 3 mesece zapora, brat Milan pa na 1 leto in 5 mesecev.

Š. S.

KRVODAJALCI

MORAVCI — Anton Vrečič (36), Franc Sep (11), Bela Železen (3) Jože Sep (11), Geza Lutar (28), Šarika Gomboc (8), Franc Bruner (2), Anica Hernah (5), Karolina Žganjar (8), Irena Ambrož (5), Marija Lipič (4), Josip Čarni (9), Šarika Kuhar (14), Jože Rumič (11), Irma Lanjšček (7), Zinka Ovsnjak (2), Ivan Kodila (11), Jože Emiša (6), Geza Cigut (4), Franc Horvat (6).

NORŠINCI — Jože Gergorič (5), Jože Erjavac (10), Jože Kavaš (8), Franc Jančarič (1), Štefan Banko (7), Franc Zakoč (9), Jože Kodila (9) Stanko Donša (5), Štefan Cigut (2).

MARTJANCI — Janez Kološa (9), Jože Lipaj (8), Jože Durič (9) Rudolf Šavel (14).

ANDREJCI — Emilija Horvat (3), Terezija Emri (6), Janez Kerec (4), Ludvik Karas (6), Zita Vaš (1).

SEBEBORCI — Irma Petrovič (8), Vera Vogrinčič (10), Marija Čurman (7), Kristina Papič (12), Marjeta Ružič (3), Marija Kuronja (5), Marija Novak (10), Jože Albert (1), Pavel Meolic (3), Šarika Šebjanič (1).

KRVODAJALCI OD DRUGOD — Franc Dani (17), Nemčavci: Gizela Fartelj (17), Marija Kranjec (6), Jože Žerdin (6), Teodor Kerčmar (20), vsi iz Krncev: Vladimir Lazar (2), Ivanovci: Ivan Oblak (17), Sotina; Štefan Tivadar (2), Drago Lipič (4), oba iz Mlajtinec: Franc Raščan (9), Ženik: Franc Rajh (5), Milan Vidmar (10), Milan Osterc (3), vsi iz Radenske Radenci: Slavko Domonkoš ž(9), Blisk; Drago Veren (4); Vlado Ivanič (6), Tovarna mesnih izdelkov: Franc Kuplen (29), Mura, TOZD Težka konfekcija: Stefan Baler (4), Alojz Flisar (32), Splošna bolnišnica Murska Sobota: Marjan Mihorič (20), Radenska; Arpad Jar'k (6), Kroj Murska Sobota: Vlado Škertak (3), Mura, TOZD Težka konfekcija: Ludvik Šebjanič (8), Pomurka; Roman Klement (2), Blisk; Mira; Skuhala (3), Iljaševci: Franc Bruner (15), Moravci: Marija Klar (33), Bratonci: **HVALA ZA SODELOVANJE!**

Prispevki za kirurgijo

Ludvik in Šarolta **ANDREJČ**, Cankarjeva 2 Murska Sobota (namesto venca za pok. Julijano Lutar iz Gornjih Petrovec) — din 200,00; Družine: **BACIČ**, **BANFI**, **EKART**, **GUMILAR**, **HORVAT E.**, **HORVAT M.**, **KOVAČ**, **KOVAČIČ**, **KRPIČ**, **KUČAN**, **PEČEK**, **ŠERUGA**, **ZUPANČIČ** iz Murske Sobote (namesto venca na grob pok. Sukič Sonje iz M. Sobote) — din 5.050,00; **DRUŠTVO INVALIDOV M. Sobota** (namesto venca Vrečič Aleksandra, Sodišinci 56, Osojnik Alojza Tropovci 8 in Prelog Ivanke Tropovci 57 c) — din 600,—; **POTROŠNIK M. Sobota**, sindikalna organizacija **TO VP** (namesto venca na grob pok. očeta Muhič Marjana) — din 500,00; **POTROŠNIK** — sindikalna organizacija **TO IZ** (namesto venca na grob pok. očetu Gregorc Marije) — din 500,00; **KUHAR** Terezija Markišavci 2 (namesto venca na grob Rituper Zoltana, Markišavci) — din 300,00; **KUHAR** Terezija, Markišavci (namesto venca na grob Lah Jožefa, Markišavci) — din 300,—; Osnovna organizacija sindikata **CARINARNICE** Gornja Radgona (namesto vencev pok.: Šiftarjevi mami, Tošičevemu očetu, Herzogovemu očetu) — din 3.000,00; **GORENJE** — **ELRAD**, splošni sektor Gornja Radgona (namesto venca pok. Draganovi mami) — din 800,00;

Darovalcem se zahvaljujemo! Prispevek nakazujte na račun: 51900-763-30297 TOZD Splošna bolnišnica Murska Sobota.

MIŠKO KRANJEC

Strici so mi povedali

Jaz lepo zašila, vi pa potlej mazala, zjutraj. Popoldne jaz pogledala, če Fujsi ne umrli... Az ördög jöl dolgozot — ta vaša Ivan dobro delala, mesarski način, na srečo krvavice ne prerezala, drek se ne razležala po blekih.

Delal je »ko kakšen krojač«, so kasneje reklo ženske, ki so morale skrbeti za toplo, pa tudi za mrzlo, le da čisto vodo. Nazadnje pa je kljub vsemu stokanju moških le dobro zakrpal bleke, prekril zašito z gazo, zavezal, vmes dopovedoval ženskam, kako morajo zjutraj same opraviti, »s čistimi rokami«. Potem si je opral roke v čisti vodi in si jih obrisal s še nerabljeno, oprano brisačo.

»Tudja, Fujs báci,« je začel mlomotati, ko si je še brisal roke. »Ne bi smela jaz tega delati, ez a korkazi dolog — špitalsko delo. De ki fog, kdo bo kmečka človek zobstonj zdraviti? In tako jaz jemljem na svojo dušno vest, mert tudom — dobro vem, hogy poraszt akarata ellen áll az Isten akarata — kmet močnejša od boga — ne cvokne. Vidíte, Fujs báci — koliko pa vaša stara?«

»Malo, malo, doktor úr,« je Fujs zamahnil z zdravo roko. »Osemdeset, samo osemdeset.«

»Nyolcvan, hála Istennek, vaša pa živa.« Tedaj se je stari Fujs razjezil: »Jerič na Bregu, Vravec v Črnem kotu, Kranjec na Trati imajo dobrih deset let več, bog pa jih niti ni udaril kot mene.«

»Isten akarata, Fujs báci, vse božja volja,« ga je pomirjal zdravnik. »Nemreš nika proti božji volji. On tu vzame k sebi nedolžno deteč iz zibelke, máshol pedig lepo mladenko devico, spet kje mladenca, in spet kje dečici mater, ženi moža, možu ženo. Vaša pa stara, Fujs. Bog vas lepo spomnila: pripravite se na poslednjo pot. Jáz doktor — orvos vagyok, a tudj jaz sła s sveta. Prišla bo božja dekla, kak mi to lepo pravimo, rekla bo: — Pakolyon, te öreg, jött az idó — ura odbila žitki... A to mi povejte, Fujs Báci, Ivan pa pobegnila, uggye bár? Jaz bi morala javiti csendöröknek, a kaj zdaj?«

»Pustite žandarške, gospon doktor,« je zagodrnjal Fujs-Picko. »To bomo mi do kraja med seboj, če se lajšoš vrne. Le da razbojnika ne bo več domov, ga predobro poznam. In nima tu več česa iskati, ko je vse zapraval. Nima komu in čemu gospodariti. Uničil nam je vse, kako naj še živimo skupaj, če pa nimamo tako rekoč ničesar več. Naša rodovna skupnost je — fuč. Hotel sem, da bi vse ostalo, kakor je bilo nekoč — zemlja in familija vkup. Moški bi gospodarili drug za drugim, vsak po en teden, ženske pa spet po en teden gospodinjile...«

»Stara svet mrtva, Fujs báci,« ga je zavrnil zdravnik. »Forradalom — reberija osemindesetdesetega brisala njega. Új villág prihaja — nova svet. Ne vemo, kakšna bo — dobra,

slaba. De ugy van — grofowska svet ne več glavna, ez már régi világ — stara svet minila. Polgársák prišla na vlast, gospoda. In sreča, da niso proletaruške zmagali. Stara kmečka življenje mrtva, elmúlt, ljudje hočejo vsak po svoje živeti, vsaka v svoji hiši, ne več štiri, pet familij vkup...«

Ko sta se poslavljala, se je stari Fujs — tudi tega je pregledal, mu predpisal neka zdravila — opravičil v svoji ponižnosti: »Nimam denarja, da bi vam plačal. Ko ženske kaj prodajo, bom takoj poslal.«

»Nem baj. K vam tako prišla, Fujs báci. Vrhne in kiseljak pa mi lahko pošljete, ko pridejo ženske po vracvo v Lendavo. In hajdinska kaša, ha lesz. To imam rada.«

»In če bi vas potreboval, gospon doktor? Zase — mislim.«

»S kobilo naj vas pripeljejo v Lendavo. Če pa bog udari še enkrat,« in stari Fujs je vedel — če ga bo še enkrat božje, »udarila bo zadnjikrat — amen. Lepa smrt, ne boli...«

Stisnila sta si roke, zdravnik se je še ozrl po bolnikih, še otipal žilo vsakemu nato pa sedel na kolesej. Kobile so takrat mladi Picki že nakrmili, Mankica je sedla z bičem v roki na prednji sedež in prišla za vajeti, zdravnik pa je Števeka potisnil na zadnji sedež in sam sedel spredaj k Mankici.

V Lendavi pa je zdravnik za slovo povedal Mankici: »Očetu pa le pripeljite domov popa, dušica mora stopiti čista pred božji tron...«

Se vedno mati: o smrti svojega dedka Fujsa

Smrt očeta in dedka so pri hiši vsi pričakovali, a se tudi vsi bali, ne da bi vedeli, zakaj. Se pa je vsem zdelo, da bodo po očetovi smrti čisto nebolgljeni, zgubljeni. Njegovo dozdanie 'varušto' rodovniška skrb »smisel za skupnost, za družino — v čemer ni bil nikdar pristranski — je začela popuščati. Povrh vsega pa so vsi vedeli, da je njihov grunt zapisan smrti. Starega Fujsa je lahko pretreslo, ko je izvedel, kako je Ivan lahkomišeno zadal smrtni udarec njegovi rodovniški skupnosti, nazadnje pa mu še skoraj zaklal vse tri sinove. In tako se je njegovo življenje zvijalo v dvojni zagatnosti: v zavesti 'smrtelnosti', kakor je temu rekel doktor, in v zavesti, da bo za njim njegova rodovna skupnost do kraja razpadla; razpadla zato, ker kratko in malo ne more več živeti. Rodovniška skupnost, na katero je bil tako ponosen; v resnici zadnja rodovna skupnost v Poljani. Čas jo je nagrizel, kakor je že nagrizel vse ljudi v njej.

Stari Fujs je začel hirati, zdelo se je, da tudi z njegovo duhovno navzočnostjo, ki je za čas postala ponovno bistra, ni vse v redu: ali ni dobro slišal, ali je včasih odgovoril kaj tretjega.

Mankica je materi in teticam doma povedala, kaj ji je naročil doktor zastran očeta in kako naj poskrbe za njegovo

dušico, ker da nihče ne more vedeti, kdaj ga bo pobralo. — Zdravnik je bolnike — pojdočki seve — še dvakrat pregledal, nazadnje pa jim pobral šive iz zaraslih ran. Potem se je poslovil, ko da odhaja poslednjič od njih.

Zares je odhajal poslednjič. Ker Fujsov rod, ki mu je oče pridobil ugled kot župan in kot kmečki človek, je bil na kraju. Le staremu Fujsu je doktor še lahko naročal, naj mu ženske prinesejo na dom vrhne in kiseljak, a tudi kakšnega piščanca ali raco, pa še hajdinsko kašo. Njihovim naslednikom ne bo šel več na preglede, razen ko jih bodo obiskale črne koze, ki bodo prizadele predvsem Jožefovega Števeka.

Fujsove ženske so vse storile v skrbi za očetovo dušico — Fujsi so vedno govorili le o dušici, nikdar o neki duši, — da bi očeta kakorkoli pripravile k spovedi. Ne le da oče od tistih dob, kar ga je prizadelo, ni več šel v cerkev, k maši, niti na spoved se ni spomnil. In zdaj se je pokazalo, da so mu verske stvari čisto tuje, odvečne, in če je nekoč hodil k maši, je to počel kot ugleden kmet, ki se mora tudi pri cervki pokazati. Že nekaj krati so poskušale ženske med njegovo boleznijo, da bi mu, ko je bil količkaj pri močeh, pripeljale plebanuša za spoved, se je pa vedno odločno uprl njihovim nakanam. »Vsak človek poskrbi za svojo dušico, da pride čista pred božje odličje,« so mu govorile. »Na njej se vedno najdejo kakšne piskovine.« — »Kakšne piskovine, ha?« se je skoraj zadril nanje. »Kakšne grehe pa naj delam? Mi še na misel ne pride nič grdega.« Pa so se ženske dogolčale, v nedeljo po maši naj katera stopi k plebanušu in mu pove... če ga bo že pot zanesla kdaj v Poljano, naj se zglašil še pri njihovem očetu, Fujsu.

Sin Jožef se je s svojima sinovoma Števekom in Markcem žespet umaknil v svojo mizarso delavnico. Stari mu jo je bil postavil še dečku. Ta se je rajši kakor na njive zatekel k sosedu Horvatu, ki je imel delavnico. Poljsko delo mu ni dišalo, pri mizarstvu, sploh če je bilo treba napraviti kaj iz lesa, pa se je prav dobro izkazal. »Pa bodi mizar,« je odločil oče, čeprav je bil prepričan, da je mizarški poklic dober le za kašnega vaškega siromaka, ki nima zemlje, »ker kmet naj ostane kmet, zóseb še zdaj, ko so mu priznane pravice, odpravljena pa tlaka, desetina in devetina.«

Mizarček Horvat je kmalu umrl in tako je Jožef Picko imel priložnost, ne le da se izkaže pred ljudmi z delom, temveč da tudi kaj zasluži. Kajpa je to bilo v poljanskih okoliščinah še vedno bore malo, ker so si ljudje dali tudi malo novega delati. Poljana je bila revna vas sredi močvirja, kjer ljudje niso imeli kaj prodajati, še manj kje kaj prisluziti. Kar pa so spravili iz živine, so pobrali davki. Pri tem niti Fujsi niso mnogo na boljšem. — Picko Jožef je oberoč zagrabil za sleherno delo, ki ga je dobil. Ne glede na slab zaslužek je vseeno hotel, da se sinova izučita njegove obrti, ker je bil prepričan, da bodo po očetovi smrti »na svoje živeli«.

Ko se je doktor iz Lendave še zglašil pri starem Fujsu, pojdočki pa srečal Jožeta, ki je ravno prihajal iz delavnice, ga je pogledal: »Vaša pa že dela?« — »Pomalne gospon doktor, pomalem...« — »Stara Fujs pa umrla bo, drévo treba napraviti. Suha les naj bo, da Fujs ne bo prehitro sprhnela.«

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Nekaj minut z 16.30 — Koncert na domačem valu, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.20 TV V ŠOLI: TV koledar, Dioklecijanova palača 10.00 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED (do 13.15) 17.30 POROČILA 17.30Z BESEDO IN SLIKO 17.50 UKROČENO OKO, švicarska dokumentarna serija 18.20 OKROGLI SVET 18.30 OBZORNIK 18.45 GLASBENI AMATERJI 19.15 RISANKA 19.20 CIK CAK 19.24 TV NOCOJ 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 TV DNEVNIK 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA 20.00 FILM TEDNA: NASLEDNJA POSTAJA GREENWICH VILLAGE 21.45 MINIATURE: Govorica rož 22.00 V ZNAME-NJU

ljubljska banka
Pomurska banka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.00 TEKST 17.15 KOŠAR-KA BOSNA: PARTIZAN, prenos v odmoru... 18.45 GLASBENI AMATERJI 19.30 TV DNEVNIK 20.00 DR. NORMAN BETUME, kanadska drama 21.35 ZAGREBSKA KRONIKA 21.55 DIOKLECIJANOVA PALAČA V SPLITU (do 22.25)

TV ZAGREB

TV ZAGREB I. PROGRAM: 13.15 ODDAJA ZA OTROKE NAŠIH ZDOMCEV (do 14.15)

16.10 POROČILA 16.15 PTIČJE STRAŠILO 16.45 TV KOLEDAR 16.55 KRONIKA OBČINE BJELOVAR 17.15 KOŠARKA BOSNA: PARTIZAN, prenos 18.45 GLASBENI AMATERJI 19.30 TV DNEVNIK 20.00 IZBOR V SREDO 21.15 PORTRETI 22.00 TV DNEVNIK 22.15 POP GODBA: Na najvišji ravni

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila, 9.05 Oddaja z miško, 9.35 Italijanščina, 10.05 Šolska TV, 10.35 Bitka za Rim (film), 12.10 Poldark, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Lutke, 17.30 Wickie in silaki, 17.55 Spanček zaspanček, 18.00 Robinovo gnezdo, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 18.49 Reklame, 19.00 Avstrija v sliki, 19.23 Reklame, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Maigret, 21.45 Šport 22.10 Poročila

11.55 do 13.00 Smučanje, 17.55 ORF danes, 18.00 Dežela in ljudje, 18.30 Popotovanje po Avstriji, 19.00 Dekleta iz vesolja, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Kavarna Central, 21.50 Deset pred deseto, 22.20 Kralj v New Yorku (film), 0.10 Poročila

TV MADŽARSKA

8.05 Šolska TV, 10.15 Sandor Matyas, pon. 12.05 Ugankarska igra, 16.05 Risanka, 16.20 TV borza, 16.30 Za upokojence, 17.00 Kdo je pozoren, reportaža, 17.25 Misleči roboti, TV film, 18.50 10 minut mladosti, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Novi Scotland Yard, kriminalka, 20.50 Dialog; J. Somogyi, 21.15 Bayreuth 1980, dokumentarni film, 22.15 TV dnevnik.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Glasbena oddaja, 16.30 — Kultura in mi — mi in kultura, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.00 TV V ŠOLI: TV koledar, Pod snežno odejo, Živčni sistem, Klub mladih tehnikov 10.00 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED (do 13.15) 15.05 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00) 17.35 POROČILA 17.40 PRIJATELJI, mladinska nadaljevanka TV Skopje 18.05 MOZAIK KRAKKEGA FILMA: Ciper, otok ki ga nihče ne pozabi 18.30 MOZAIK 18.35 OBZORNIK 18.45 DOKUMENTARNA REPOR-TAŽA 19.15 RISANKA 19.20 CIK CAK 19.22 TV NOCOJ 19.24 ZRNO DO ZRNA 19.30 TV DNEVNIK 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA 20.00 STUDIO 2 22.00 V ZNAME-NJU

ljubljska banka
Pomurska banka

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

16.55 TEST 17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI 17.30 TV DNEVNIK 17.45 JELENKO, otroška serija 18.15 ZNANOST 18.45 MUPPET SHOW 19.30 TV DNEVNIK 20.00 TO SEM JAZ 21.00 PO IZBIRI... 23.00 24 UR (do 23.05)

TV ZAGREB

13.15 ODDAJA ZA OTROKE NAŠIH ZDOMCEV (do 14.15)

17.40 POROČILA 17.45 JELENKO, otroška serija 18.15 TV KOLEDAR 18.25 KRONIKA OBČINE SPLIT 18.45 MUPPET SHOW 19.30 TV DNEVNIK 20.00 ARGUMENTI 81 20.50 „KVIZKOTEKA“ 20.50 TV DNEVNIK 22.05 SKLADATELJI — BORCI: Bojan Adamič

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM
9.00 Jutranja poročila, 9.05 Am, dam, des, 9.30 Dežela in ljudje, 10.00 Šolska TV, 10.30 Zabava, (film), 12.05 Risanka, 12.15 Bela hiša zadnji vhod (film), 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Am, dam, des, 17.25 Fant z zlatimi hlačami, 17.55 Spanček zaspanček, 18.00 TV kuhinja, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 18.54 Reklame, 19.00 Avstrija v sliki, 19.23 Reklame, 19.30 Čas v sliki, 20.15 V lastnem potu (film), 21.25 Samo lutke, 22.10 Večerni šport, 23.00 Poročila.

DRUGI PROGRAM

17.55 ORF danes, 18.00 Brez nagobčnika, 19.00 Dekleta iz vesolja, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavna oddaja, 20.15 Reklame, 21.50 Deset pred deseto, 22.20 Klub 2 in poročila.

TV MADŽARSKA

8.30 in 14.00 Šolska TV, 16.35 Nacionalni parki Evrope; Švedska, 17.10 Filmi za otroke, 17.40 TV borza, 17.50 Za najstnike, 18.30 Imate kaj časa v prostem času? 3. del, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Družinski krog, magazin za starše in vzgojitelje, 21.00 Car Peter in ernek, sovjetski film, 22.35 TV dnevnik.

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

15.30 — Zabavna glasba, vmes reklamna sporočila, 16.00 — Dnevnik, 16.10 — Za konec tedna, 17.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.45 TV V ŠOLI: TV koledar, Zima, Ruščina, Proti beli smrti 10.00 ZIMSKI ŠOLSKI SPORED (do 13.15) 14.55 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00) 17.20 POROČILA 17.25 DRUŽINA SMOLA, madžarska risana serija 17.50 ROCK KONCERT: Angleški novi val 18.20 OBZORNIK 18.30 SODOBNA MEDICINA 19.00 NE PREZRITE 19.15 RISANKA 19.20 CIK CAK 19.24 TV NOCOJ 19.26 ZRNO DO ZRNA 19.30 TV DNEVNIK 19.55 PROPAGANDNA ODDAJA 20.00 A. Marodić: NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST Z opeko po zakonu

ljubljska banka
Pomurska banka

20.35 PROPAGANDNA ODDAJA 20.40 JAZZ NA EK-RANU: Gojković-Kovačev — DONNALEE 21.05 T. HARDY: ŽUPAN V CASTERBRIDGEU, angleška nadaljevanka 22.00 V ZNAMENJU 22.15 NOČNI KINO: FREUD — SKRITA STRAST, ameriški film

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:
16.55 TEKST 17.10 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI 17.30 TV DNEVNIK 17.45 NAŠI PESNIKI, otroška oddaja 18.15 NAMESTO TOP LISTE, mladinska oddaja 18.45 ZGODBE DANILA NIKOLIČA 19.30 TV DNEVNIK 20.00 POROTA,

dokumentarna serija 20.45 ZAGREBSKA KRONIKA 21.00 ZELENI KABARET 21.40 KULTURNI MAGAZIN (do 23.40)

TV ZAGREB

13.15 ODDAJA ZA OTROKE NAŠIH ZDOMCEV (do 14.15) 17.40 POROČILA 17.45 NAŠI PESNIKI 18.15 TV KOLEDAR 18.25 KRONIKA OBČINE REKA 18.45 NAMESTO TOP LISTE, oddaja TV Beograd 19.30 TV DNEVNIK 20.00 GENERACIJA 44, ameriški film 21.45 ZGODBE IZ MUZEJA REVOLUCIJE 22.30 TV DNEVNIK 22.45 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA

TV AVSTRIJA

PRVI PROGRAM
9.00 Jutranja poročila, 9.05 Am, dam, des, 9.30 Ruščina, 10.00 Šolska TV, 10.30 Mož, ki je prišel na kosilo (film), 12.20 Klub seniorjev, 13.00 Opoldanska redakcija, 17.00 Am, dam, des, 17.55 Spanček zaspanček, 18.00 Pan-optikum, 18.25 ORF danes, 18.30 Mi, 18.49 Reklame, 19.00 Avstrija v sliki, 19.33 Reklame, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stari, 21.15 Reklame, 21.20 Shirley Maclaine, 22.00 Reklame in šport, 22.10 Nočni studio, 23.10 Poročila.

TV MADŽARSKA

8.05 in 14.35 Šolska TV, 16.25 Major Zemann, nadaljevanka, 17.30 Ziehrer melodije, 18.00 Navzkrižno vprašanje, ugankarska igra, 18.30 5 minut meteorologije, 18.40 S človeškimi koraki, reportaža, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Delta, 20.25 Petofi, 3. del nadaljevanke, 21.20 Panorama, 21.45 Teta Ida, portret, 22.20 TV dnevnik, 22.30 Petofi, pesmi.

MIŠKO KRANJEC

Strici so mi povedali

Jožef Picko je potlej s sinovoma obsedel na dolgi mizarski mizi, vsi trije so se zamislili: »Doktor je rekel, da bodo oča umrli, drévo bo treba napraviti... dobro drévo,« je rekel sin Marcek.

»Drévo,« je zakinkal oče Jožef. »Prav bi bilo, če bi ga napravili dobrega, ne kar tako vkup zmetali ko za kakšnega drugega mrtvaka, ko ga delaš, ko je oni že mrtev. Za očo pa bi lahko napravili že naprej, lepo, kakor se spodobi, da bodo Poljanci gledali — njim bo v čast, ki bodo v njem ležali, nam pa tudi, ki ga napravimo. Samo oča so velik... eden od vaju naj gre in jih kako premeri. Ne treba, da ravno kaj posumijo...«

Fanta sta se spogledala, se znenada oba hkrati zasmejala — po očetu Jožefu sta se našla posebnega hihitanja. »Ti, Marcek, pojdi, če jo hočeš izkupiti,« je rekel Stevek. — »Tebe imajo rajši, Stevek,« je dejal Marcek, »ti jih zavrnavaj in zmeri.« Nakar sta se spet oba hihitala, dokler ni Marcek rekel očetu: »Vi ste jim sin, ona pa vam oča. Naj vam še zadnjikrat odmerijo na pleča tisto, kar so kdaj prej zamudili.« — »In mogoče bi vam pred smrtjo še kaj posebnega zaupali,« je menil Stevek, čemur sta se spet oba hihitala.

Oče Jožef Picko se ni jezil na sinova zaradi njenega norčevanja. Zamislil se je, ko je vlekel pipo, in nazadnje dejal: »Nič, oča so za dobro glavo vikšiši od mene, pa jim napravimo drévo za dve glavi dolgše. Tako bodo Poljanci videli že po drévu, koga pokopavamo. Z njimi pa bomo pokopali zadnjo rodovnost in zadnjega starosta. Ker potlej bomo morali vsak zase živeti. Le da ne vem, kako pojde, ker zemlja je za vse tuč. — Nekaj suhih hrastovih desak še imam, škoda jih je sicer, so drage in jih ni zlahka dobiti, oča pa le zaslužijo kaj boljšega...«

Nakar so se lotili dela. Nakar se je zgodilo, kakor so želele Fujsove Pickovice: plebanuš se je pripeljal nekemu v Poljano na spoved, medtem pa poslal od tam glas, da potlej pride še k njim, kakor so želele in mu tudi sporočile.

Ženske so pregnile mizo s čistim belim prtom, postavile tja bogeca, zraven pa na vsako stran po eno svečo, začele pometati sobo, odprle okna, da je čist zrak buhnil v sobo, poln sonca in poletnih senc starih jablan na vrtu.

Stari Fujs je sedel na klopi pri peči kakor vedno, opirajoč se na svojo grčavko. Njegove roke so bile izsušene, uvele, z žilami, ki so močno izstopile. Mirno je opazoval to početje, nekaj žvečil z usti, na kraju pa vprašal: »Kdo pa bo umrl, da vse to pripravljate?«

»Plebanuš pridejo,« je še kar mirno odvrnila Manka, ki si je kot hči še največ upala do očeta. »So se pripeljali v Poljano, pa še k nam pogledajo.«

»Svojo Mankico mi pošlji sem,« je zapovedal stari Fujs. Mankica pa je bila ravno pri roki in ko je vstopila, ji je dedek zapovedal: »Nekje v Poljani je pop. Boš ga že našla — na dvorišču bo farovski kočija s kobilami, hlapec bo lokal v kuhinji in šlatal ženske, ti pa stopi k popu in mu lepo reci: — K Fujsom ni treba prihajati, ker nihče ne umira.«

Mankica je naprej osupnila, a že se je zasmejela rekši mu: »Kaj ste nori, dedek? Pop je pop, lahko pride h katerikoli hiši kot žandar. Če pa vam ni do njega, se vendar lahko z njim pogolčite, malo žganjice mu ponudite, saj ni treba, da se mu izpovedujete. Teticice ali pa naša mati pa mu lahko napravijo cvrtino, gotovo bo že lačen.« S takim gostolenjem je dedka čisto razorožila v njegovi bojevitosti, celo ko je še dodala pomirjujoče: »Do popa ne smemo biti grdi. Četudi ga kdo ne mara, spoštuje ga lahko. Ker to vemo vsi: če kdo od vseh ljudi v fari takoj po smrti postane svet, je to lahko samo pop, ki vsak dan sprejme k sebi bogeca.«

»Ima čas,« je zabundal dedek. »In kdo ga bo, če ne on? — Z mize mi pa le pospravi bogeca s svečami vred.« Nato je dodal odločno rekši ji: »Ne maram že umreti, da veš.«

»Saj, saj,« je vzdihnila Mankica in ga še bolj pomirila. »Čeprav si že vsi želijo vaše smrti, pravijo — ko bi le bog že vzal k sebi našega očo — jaz pa pravim, da vas še ne bo kmalu. To pa vemo, da vsakomur nekoč pride poslednja ura, dedek.«

»Pride, le da moja še ni prišla, da veš.«

»Vem, ni še prišla, ste še močni. Beli prt pa le pustim na mizi, da ne bo pop mislil, kako grdo imajo Fujsi... in lahko, da si bo privoščil cvrtino in žganjico...«

Farovski hlapec je zapeljal na Fujsov vrt, kamor so mu ženske odprle vrata s kolnika, tam privezal kobile k jablan, sam pa prizvonil kljalk pred plebanušem v dolgo sobo, kjer sta našla starega Fujsa sedečega pri peči, na sicer belo pogrnjeni mizi pa ne bogeca ne sveč. »Z rešnjim telom prihajam,« je dejal plebanuš ženskam, ki so molile naglas očenaš in se za plebanušem natrpale v sobo. »Bogeca pa ni na mizi, da bi tja položil rešnje telo... in sveče tudi ne gorijo.«

»Bogeca sem dal postaviti nazaj v kot, kjer je že vsa leta, sveče pa pogasiti, da ne bi zabstony gorele.« Plebanuš je poparil ta sprejem, je pa pomignil ženskam, naj odidejo iz sobe. »Cvrtino napravite plebanušu,« je naročil stari Fujs, »in žganjico dajte na mizo. Hlapcu pa postrezite samo z žganjico.«

»Na spoved so me povabile Fujsove ženske,« je dejal plebanuš Fujsu, »in ne cvrtino in na žganjico. Rešnje telo sem prinesel s seboj.«

»Rešnje telo naj počaka,« je rekel stari Fujs. »Vi pa lepo

sedite za mizo. Če se imava o čem pogolčati, se bova tako laže. Spovedal pa se ne bom — se nimam za kaj...«

»Ne golčite tako,« ga je zavnil plebanuš. »Na duši vedno najde kakšna piskovina... še na tako čisti dušici se najde, Fujs. Vaša pa — v cerkvi vas ni bilo že nekaj let, vsak dober kristjan pa je dolžan biti vsaj ob nedeljah pri sveti maši, enkrat na leto pa opraviti spoved in sprejeti k sebi rešnje telo, vi pa — ko pravi pogan.«

»Pogan ali ne — ne verujem ne v nebesa ne v pekel, ne v bogga ne v hudiča in še v življenje več ne morem verovati. Cvknil bom in od mene ne bo ostalo nič, smrdljiva zemlja —...«

Nakar ga je plebanuš Salaj zavnil srdito: »Ko te bodo cvrti v večnem ognju, se boš spomnil name, ki sem ti dobro hotel, klical si boš mater božjo na pomoč in še vse svetce, pa ti ne bo nič pomagalo. Mene pa si tudi več ne kliči k hiši, da bi ti prinesel milost božjo, ki se norca delaš iz vsega svetega.«

»Zdravja hočem, hočem živeti,« je sirovo odvrnil stari Fujs. »Tega pa mi ti ne prinašaš. Kaj le bom z neko milostjo, ha?« Niti ni več vikal plebanuša, kar se je temu na moč pokadilo pod nos, da se je kar začel odpravljati, rekši staremu Fujsu:

»Pa cvokni ko pogan. Tudi na sprévod ne bo ne mene ne kaplana. Pokopljejo naj te v kot za nekrščene in razbojnik, ki si žitek sami vzamejo. Te ni nič groza pred večnim ognjem, ki se boš v njem cmaril na vse veke ko prašiček na smodelini?«

»Na onem svetu — pod zemljo bova oba vkup. Amen.« Fujsovke so se hotele opravičiti plebanušu, ker so ga zvabile k hiši z najboljšim namenom, ta pa je odhajajoč le zamahnil z roko srdito, ne da bi se bil po kom ozrl. Le zunaj se je ustavil, ko da daje poslednja navodila: »Pokopljite pógana — ko črednika, kanasa, v neblagoslovljeni kot na cintoru. Česa drugega ni vreden. Amen.«

»Človek je, krščen je bil,« so poskušale ženske ugovarjati.

»Krščen ali ne,« je jezno zavnil plebanuš ženske. »Kdor ne veruje v božjo besedo, je pogan, in ne človek ne kristjan. Zanj ni milosti ne na tem ne na onem svetu. Tam še najmanj. Ko bo cvknil, mu ni treba ne zvoniti ne prihajati na farno, da ga sprevodimo do groba.«

Filipova Mankica je bleknila dedku o nekem 'drévu', ki ga dela stric Jožef s sinovoma zanj. Bleknila pa je prav njemu, le da potlej ni več hotela nobene besede povedati — pobegnila je. Pa se je tako stari Fujs neko jutro napotil 'na sprehod po svom gruntu': »Z mano pojdeš,« je rekel Mankini Mankici. »Če te bom potreboval. Le da mi ne boš kar naprej kaj mlomotala, žveglja, kakršna si.« — »Palico imete, z njo pojdit, ta bo tiho,« se je obregnila Mankica. — »Šmrklja, fačuk,« se je zadril stari Fujs. — »Zdaj pa sploh ne grem. Sem vam že povedala — pokeč mi boste rekli fačuk, ne bom slišala.« — »Srdito jo je gledal, nato se je zarezal rekši ji: »No pa — golobičica bela... z mano greš.«

(Nadaljevanje prihodnjič)

TELESNOKULTURNA SKUPNOST MURSKA SOBOTA

Plakete in nagrade najzaslužnejšim

V hotelu Diana v Murški Soboti je bila slavnostna razglasitev letošnjih športnikov Pomurja ter podelitev plaket in nagrad zaslužnim telesnovzgojnim organizacijam in posameznikom. O pomenu podeljevanja plaket in nagrad je govoril predsednik skupščine TKS Murska Sobota Ferdo Pihlar, učenci osnovne šole II. iz Murske Sobotice pa so izvedli pristrčni kulturni program. Letos je bilo podeljenih 12 plaket, 2 nagradi in 10 posebnih nagrad.

Plakete TKS M. Sobota so prejeli: TOZD Beltinka iz Beltincev kot pobudnik, sofinancer in izvajalec telesnokulturne dejavnosti v KS Beltinci, Zavod za časopisno in radijsko dejavnost na področju telesne kulture, ŠSD OŠ Prekmurske brigade M. Sobota za sistematično in ustvarjalno delo z učenci s prilagojenim programom, ŠD Radenska iz M. Sobotice za uspešno organizacijsko in strokovno delo, Partizan Tišina za 28-letno

požrtvovalno delo na področju rekreacije, Jože Gašpar za 25-nogometnem klubu Bakovci, Štefan Forjan za

Ferdo Pihlar — predsednik skupščine TKS M. Sobota podeljuje nagrado Jožetu Bratušu — predsedniku Društva Partizan M. Sobota ob 60-letnici obstoja. Foto: A. Abraham.

letno požrtvovalno delo na področju rekreacije, Danilo Hari za požrtvovalno organizacijsko in strokovno delo v šahovskem društvu, Stanko Mes za dolgoletno organizacijsko delo v

organizacijsko delo na področju množičnosti v KS Lipovci, Franc Horvat za požrtvovalno delo v osnovnih telesnokulturnih organizacijah in Vlado Roškar za dolgoletno strokovno delo na področju rokometu.

Nagradi sta prejela nogometni klub Beltinka iz Beltincev za 40 let obstoja in 20 let neprekinjenega dela na področju nogometa in društvo Partizan Murska Sobota za 60 let obstoja in uspešnega delovanja. Posebne nagrade so prejeli športniki: Greta Kardoš, košarkarica Pomurja, Štefan Kovač, namiznoteniški igralec Sobote, Boris Horvat, namiznoteniški igralec Sobote, Franc Fajhtinger, Danijel Kisilak in Dario Semen, judoisti soboškega Partizana, Jože Cesar, igralec hokeja na travi, Štefan Cigan, šahist Radenske, Štefan Varga, kajakaš BD Mura iz Kroga in Miro Steržaj, kegljač Čarde iz M. Sobotice.

F. M.

Direktor Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota podeljuje pokal predstavniku AMD Gorenje-Varstrov Lendava za osvojitve naslova najboljše športne ekipe Pomurja 1980. Foto: A. Abraham

JUDO — NOVOLETNI TURNIR

Najuspešnejši Sobočani

V Murški Soboti je bil nogometni turnir v judu za mladince, mladinke in člane, v Lendavi pa za pionirje. V M. Soboti je sodelovalo 63 tekmovalcev in tekmovalk, v Lendavi pa 107 pionirjev.

Največ uspeha so imeli predstavniki soboškega Partizana, ki so v skupni uvrstitvi osvojili prvo mesto z 68 točkami pred Lendavo 37. Lju-

tomerom 14 in Rogašovci 8 točk.

Rezultati — mladinci — do 60 kg: 1. Fajhtinger. (MS). 2. Magdič (Ljutomer). 3. Lopert (MS); **do 78 kg:** 1. Apšner (MS). 2. Kranjc (Ljut.). 3. Horvat (MS); **nad 78 kg:** 1. Semen (MS). 2. Varga (Lend). 3. Vojsk (Ljut). Za najboljšega mladince je bil proglašen Apšner (M. Sobotica). **Mladinke:** 1. Meničanin

(MS). 2. Dokl (MS). 3. Mušič (MS). **Člani — do 60 kg:** 1. Fajhtinger (MS). 2. Trstenjak (MS). 3. Lopert (MS); **do 68 kg:** 1. Bac (MS). 2. Magdič (Ljut). 3. Horvat (MS); **do 78 kg:** 1. Apšner (MS). 2. Smodiš (MS). 3. Štuhec (Ljut); **nad 78 kg:** 1. Slak (MS). 2. Krančič (MS). 3. Semen (MS); **Absolutna kategorija:** 1. Smodiš (MS). 2. Krančič (MS) in 3. Slak (MS).

KOŠARKA — SREDNJ. LIGA — MOŠKI

CPŠ še brez poraza

V nadaljevanju prvenstva v srednješolski košarkarski ligi za moške so bili doseženi naslednji rezultati: G. Ljutomer : ŠCBP 90:82, CPŠ : EŠC 67:40, Enotnost : P. Gimnazija 54:51, Svit : KŠC 59:46 in G. Ljutomer : P. Gimnazija 109:83.

CPŠ	7 7 0	424:281	14
Enotnost	6 5 1	331:285	9
P. Gimnaz.	6 4 2	425:377	8
G. Ljutom.	6 4 2	432:405	8
KŠC	6 3 3	399:315	6
Svit	7 3 4	401:442	6
ŠCBP	6 2 4	354:389	4
EŠC	7 1 5	434:494	2
GŠC	7 0 7	206:418	0

SREDNJEŠ. LIGA — ŽENSKÉ

Vodi Enotnost

V petem kolu tekmovanja srednješolske košarkarske lige za ženske sta bila dosežena naslednja izida; CPŠ : Enotnost 10:86 in Svit : EŠC 34:53.

Enotnost	3 3 0	330:60	6
EŠC	4 3 1	191:216	6
P. Gimn.	2 1 1	60:75	2
CPŠ	3 1 2	71:153	2
Svit	4 0 4	88:236	0

ŠAH

B. Kovač pred D. Harijem

Na decembrskem hitropoteznem turnirju šahovskega društva Radenska je v članski konkurenci nastopilo 12 šahistov. Zanimivo je, da so si prvo mesto z 9,5 točkami razdelili Boris Kovač ter brata Danilo in Bogdan Hari, četrti je bil Božo Bolčič z 8 točkami, peto in šesto mesto pa sta zasedla s 6 točkami Aleksander Kelemen in Denis Sonnenschein.

V skupnem seštevku brzoturnirjev za leto 1980 je imel največ uspeha Boris Kovač, ki je zbral 106,8 točke. Nadaljnji vrstni red: Danilo Hari 103,8, Božo Bolčič 56, Bogdan Hari 53,3, Igor Kos 45,5, Alojz Kos 38 točk itd.

M. J.

Nogometno moštvo Melinci, ki je osvojil pokal krajevnih skupnosti občine Murska Sobota. Po jesenskem delu tekmovanja v drugi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota pa je na četrtem mestu.

Lesna industrija Platana
TOZD LESNA PREDELAVA
Murska Sobota
Lendavska 25

Delavski svet TOZD Lesna predelava

RAZPISUJE

dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA TOZD Lesna predelava

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo višjo ali visoko izobrazbo lesne ali ekonomske smeri
- da imajo najmanj 5 oziroma 3 leta ustreznih delovnih izkušenj
- da imajo organizacijske in vodstvene sposobnosti
- da so moralno-politično neoporečni

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno poslati v roku 15 dni od dneva objave na naslov: Lesna industrija Platana, TOZD Lesna predelava, M. Sobota, Lendavska 25, z oznako „za razpisno komisijo“.

Kandidate bomo o izidu pismeno obvestili v 30. dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

ŠAH

Prvi Lukič

Končan je turnir šahovskega društva Radgona, ki so ga pripravili v prostorih hotela Radin v Radencih, na njem pa je sodelovalo 13 šahistov. Prvo mesto je zaslužno pripadlo Ivanu Lukiču, ki je zbral kar 10,5 točke. Drugi je bil z 9,5 točkami Ružič (postal je drugokategornik) sledijo: da Jerše 8,5 Sinko 7,5, Sonnenschein in Rožman 7, Manič 6,5, Stelcer 6, Zver 5,5 točke itd. Zmagovalec turnirja je prejel pokal, šest prvovvrščenih pa priznanja in praktične nagrade.

M. J.

LJUTOMER

ŠSD Ivan Cankar

V Ljutomeru je bilo tekmovalje v streljanju z zračno puško na katerem je sodelovalo, 9 ekip pionirjev in 2 ekipi pionirk. Največ uspeha so imeli predstavniki OŠ Ivana Cankarja iz Ljutomera, ki so v obeh konkurencah osvojili prvo mesto.

Rezultati — pionirji: 1. OŠ Ivan Cankar Ljutomer 498 krogov, 2. OŠ Strožja vas 492, 3. OŠ Ivan Cankar Ljutomer II. 482 krogov. **Pionirke:** 1. Ivan Cankar I. 585 in Ivan Cankar II. 191 krogov.

R. K.

Za stanovanje je potrebno varčevati

Skoraj ni družine, ki bi lahko z lastnimi sredstvi kupila stanovanje ali zgradila hišo, zato bi vas želeli seznaniti z možnostmi namenskega varčevanja za stanovanje pri temeljnih bankah združenih v Ljubljansko banko.

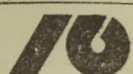
Varčujete lahko z rednimi mesečnimi plogi ali z enkratnim plogom. Varčevati je potrebno vsaj dve leti.

Pravico do posojila za stanovanje si lahko pridobite tudi s prodajo

prihranjenih deviznih sredstev in vezavo njihove dinarske protivrednosti ali z vezavo dinarjev.

Če se odločite varčevati za stanovanje ali hišo z rednimi mesečnimi plogi, dobite npr. po štirih letih na privarčevani znesek kar 200 % posojila in še 40 % za ohranjanje realne vrednosti hranilne vloge.

Na vsa vprašanja o varčevanju vam bodo odgovorili v vaši banki.

Ljubljanska banka

